

Tom Karhu

Motörisoitua nuorisotyötä Suomessa
Työntekijöiden kokemuksia liikkuvasta nuorisotyöstä.

Opinnäytetyö
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

2017

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Opinnäytetyön nimi Motörisoitua nuorisotyötä Suomessa Työntekijöiden kokemuksia liikkuvasta nuorisotyöstä		Huhtikuu 2017 69 sivua 2 liitesivua
Toimeksiantaja Aseman Lapset ry		
Ohjaaja		
Tiivistelmä <p>Maailman ja yhteiskunnan muuttuminen on asettanut nuorisotyölle pulmia viime vuosien aikoina. Entistä enemmän nuoria löydetään oleskelemassa julksissa- ja puolijulkisissa tiloissa, joten on tullut ajankohtaiseksi miettiä, miten ja minne nuorisolle kohdennettuja palveluja tulisi viedä. Esille on nousnut liikkuvan nuorisotyön muodot, jotka kykenevät viemään palveluita ja menemään nuorten omiin toimintaympäristöihin.</p> <p>Opinnäytetyön tilaaja on Aseman Lapset ry. Aseman Lapset ry tekee monipuolisesti työtä liikkuvaa nuorisotyötä hyödyntäen erityisesti Walkers-bussin ja Walkers-auton avulla. Samalla ympäri Suomea on huomattu samanlaista heräämistä liikkuvan nuorisotyön mahdollisuuksiin, mikä on johtanut Motörisoitu nuorisotyö -verkoston perustamiseen.</p> <p>Kvalitatiivisella tutkimuksella pyrin tuomaan esille työntekijöiden kokemuksia liikkuvasta nuorisotyöstä. Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä on teemahaastattelu, jolla on kerätty helmikuussa 2017 viiden nuorisotalon työntekijän kokemuksia liikkuvasta nuorisotyöstä. Haastateltavat työskentelevät Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Kemissä.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa tietoa liikkuvasta nuorisotyöstä ja tuoda esille sen mahdollisuudet ja vaatimukset työmuotona. Liikkuvasta nuorisotyöstä kiinnostuneet voivat saada opinnäytetyöstä tietoa siitä, miksi liikkuva nuorisotyö on hyödyllinen ja mitä tulee ottaa huomioon, jos toiminta halutaan ottaa käyttöön.</p> <p>Tutkimuksen aineistosta tulee selkeästi ilmi liikkuvan nuorisotyön ajankohtaisuudesta vastata nuorisotyön haasteisiin. Tulosten perusteella tärkeimmät teemat ovat nuorten kohtaaminen, työntekijän osaaminen sekä työote ja yhteistyön merkitys liikkuvassa nuorisotyössä.</p>		
Asiasanat Liikkuva nuorisotyö, avoin nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, hengailu, nuorten kohtaaminen		

Author (authors)	Degree	Time
		April 2017
Thesis Title		
Motorised youth work in Finland Employees experiences with mobile youth work		69 pages 2 pages of appendices
Commissioned by		
Aseman Lapset ry		
Supervisor		
<p>Abstract</p> <p>Changes in the world and society have created challenges for youth work during the last years. There are increasingly more young people hanging out in public and semi-public spaces, therefore it has become a current topic to think about how and where services for young people should be directed. This has led to the surfacing of mobile youth work methods, which can provide services and go directly to young people's operational environments.</p> <p>This thesis was assigned by the non-governmental organisation Aseman Lapset. Aseman Lapset engage in various work within the field of mobile youth work especially with the help of their Walkers-bus and Walkers-car. At the same time there has been an awakening around Finland towards similar possibilities in mobile youth work which has led to the forming of Motörisoitu nuorisotyö network.</p> <p>This qualitative study aims in bringing out employee's experiences with mobile youth work. The method of data collection used are focused interviews during February 2017 from five youth work employees with experience in mobile youth work. The interviewees work in Helsinki, Espoo, Turku and Kemi.</p> <p>The purpose of this thesis is to produce information about mobile youth work and bring out it's possibilities and requirements as a working method. People interested in mobile youth work can obtain information to why mobile youth work is useful and what should be considered if the method is to be adopted.</p> <p>From the study material, we can confirm mobile youth work's ability to respond to challenges in youth work. Judging from the results, the most important themes that arise during the study are encounters with young people, the employee's expertise and approach and the importance of co-operation in mobile youth work.</p>		
Keywords		
Mobile youth work, open youth work, outreach youth work, hanging out, youth encounters		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	7
2.1	Nuorisotyön haasteet.....	7
2.2	Avoin nuorisotyö.....	10
2.3	Etsivä nuorisotyö.....	13
2.4	Liikkuva nuorisotyö.....	16
2.5	Aiemmat tutkimukset.....	22
3	ASEMAN LAPSET RY.....	23
3.1	Taustaa.....	23
3.2	Toimintamuodot.....	24
3.3	Motöröity nuorisotyö.....	27
4	TUTKIMUSTEHTÄVÄN RAJAUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	27
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	28
5.1	Tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät.....	28
5.2	Aineistonkeruuprosessin eteneminen.....	31
5.3	Aineiston analyysi.....	32
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	36
6.1	Liikkuvat nuorisotyön muodot käytännössä.....	36
6.2	Nuorten kohtaaminen.....	39
6.3	Yhteistyö liikkuvassa nuorisotyössä.....	47
6.4	Nuorisotyöntekijän osaaminen ja työote.....	50
6.5	Kehittämissuositukset ja liikkuvan nuorisotyön tulevaisuus.....	55
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	57
7.1	Tulokset ja pohdinta.....	57
7.2	Tutkimuksen luotettavuus.....	61

7.3	Opinnäytetyöprosessin arviointi	61
7.4	Jatkotutkimusehdotukset	63
LÄHTEET	64

LIITE

Liite 1. Teemahaastattelurunko

1 JOHDANTO

Maailma ja yhteiskunta ovat jatkuvassa muutoksessa ja nuorisotyön on kyettävä vastaamaan muutoksen tuomiin haasteisiin. Nuorisotyön vahvuutena on sen kyky muuttua ja organisoida työtä vastaamaan nuorten tarpeisiin ja haasteisiin. Nykyaikainen haaste nuorisotyössä on nuorten hengailu ja kokoontuminen julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa, mikä nähdään aikuisten näkökulmasta negatiivisena ilmiönä. Miten nuorten liikehdintään ja kokoontumisen tulisi vastata?

Nuorisotyössä on viime aikoina noussut esille uusien toimintamuotojen tarpeellisuus, joilla voidaan vastata nuorten ilmiöihin. Ympäri Suomea on noussut esille uudenlaisia liikkuvan nuorisotyön työmuotoja, jotka pyrkivät vastaamaan nuorten kokoontumiseen ja hengailuun. Samalla liikkuvalla nuorisotyöllä pyritään parantamaan nuorisotyön tavoitettavuutta viemällä palveluja nuorten omiin toimintaympäristöihin. Mutta mitä on liikkuva nuorisotyö? Miten sillä pystytään vastaamaan paremmin nuorisotyön haasteisiin?

Opinnäytetyön tilaajana toimii Aseman Lapset ry, joka on suunnannäyttävä ja edelläkävijä liikkuvien työmuotojen hyödyntämisessä nuorisotyössä. Opinnäytetyö toimii osana laajempaa kokonaisuutta, joka on Motörisoitu nuorisotyö -verkoston osallistuminen Nuori2017 -tapahtumaan. Pyrkimyksenä on tuottaa ihmisille tietoa liikkuvan nuorisotyön toiminnasta, mahdollisuuksista ja merkityksestä nuorisotyössä.

Tutkimus on laadullinen, jossa teemahaastattelun voimin tuodaan esille viiden liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelevän kokemuksia. Tällä opinnäytetyöllä pyritään kuvailemaan työtä käytännössä ja näkökulmana on liikkuva nuorisotyö työntekijöiden kokemana. Tarkoituksena on myös tuottaa tietoa siitä, miten liikkuva nuorisotyö rakentuu jo valmiina olevien toimintamuotojen ympärille, missä työtä tulee tehdä ja minkälaisella työotteella.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Nuorisotyön haasteet

Opinnäytetyö käsittelee liikkuvia työmuotoja nuorisotyön kentällä. Nuoriso ja nuoruus ovat alttiita yhteiskunnan muutoksille, joten on löydettävää uusia työmuotoja ja palveluja, jotka vastaavat nuorisotyön asettamia haasteita. Uudet nuorisokulttuurit ja ilmiöt ovat tuoneet esille tarpeen vastata nuorisoa koskeviin kysymyksiin ja uusien kohtaamismuotojen suunnitteluun. Uudenlaiset keskittymät, kuten kauppakeskukset, liikenteen solmukohdat ja yleiset julkiset tilat ovat luoneet uusia mahdollisuuksia nuorten kokoontumiselle. Nuorisotyön kyky vastata nuorisoa koskeviin muuttuneisiin tilanteisiin on antanut mahdollisuuksia uusien toimintatapojen kehittämiseen. Tavoitteena on luoda tasa-arvoista vuorovaikutusta eli dialogisuutta nuorison, aikuisten työntekijöiden ja toimintaympäristöjen toimijoiden kesken.

Nuorisotyöhön kohdistuvat haasteet ovat rinnastettavissa yhteiskunnan muutoksiin. Erityisesti taloudelliset muutokset kohdistuvat nuorisotyöhön suorannaisesti, sillä niiden perusteella määritellään nuorisotyön resurssit. Lisäksi kuntaliitokset ovat tuoneet nuorisotyölle omat haasteensa, sillä liitosten mukaan nuorisolle suunnatut palvelut saattavat keskittyä suurempiin kaupunkeihin ja samalla vähentävät palvelujen tavoitettavuutta. Nuorten syrjäytyminen on yksi nuorisotyön haasteista ja siihen nähden nuorisotyön on kyettävä työskentelemään myös ennaltaehkäisevästi vähentääkseen polarisaatiota. Lisäksi yhteiskunnan moninaistuminen luo myös omat haasteensa, sillä nuorille on vaikeampaa suunnata kaikille sopivaa toimintaa. Nuorisoa ei nähdä enää yhtenä homogeenisena massana, joten nuorisotyön on kyettävä muuntautumaan ja löytämään sopivia työmuotoja selvittääkseen monia haasteita. Lisäksi on mietittävä missä nuorisotyötä pitäisi tehdä ja minne sitä pitäisi viedä.

Nuorten hengailuun ja kokoontumiskulttuureihin on vuosien saatossa suhtauduttu negatiivisesti ja edelleenkin ne herättävät keskustelua ja nousevat mediaotsikoihin. Nuoret ovat kaupunkimaisissa ympäristöissä selkeästi erottuva joukko ja saattavat aiheuttaa aikuisten näkökulmassa paheksuntaa katukuvassa. Kopomaa

(1997) käyttää ei-toivotun porukoinnin käsitettä, johon kokemukset voidaan jakaa neljään ryhmään: harmi, huoli, häiriö ja haitta. Nuorten hengailuun ja olemiseen kuuluvat hakeutumista kaverien pariin niin kutsuttuihin kolmansiin tiloihin välittömien kasvuympäristöjen ulkopuolelle. Esimerkkeinä ovat kadut, puistot, liikunta- paikat, ostoskeskukset ja huoltoasemat. Nuoruuden elämänvaiheessa hengailu on nuorille tärkeätä, sillä kaveriporukassa harjoitellaan sosiaalisia kanssakäymistä vertaisten sekä aikuisten kanssa ja rakennetaan omaa identiteettiä. (Kiilakoski 2016, 16; Laamanen 2016, 26; Kylmäkoski 2006, 6-7.)

Nuorten omissa toimintaympäristöissä tapahtuvaa hengailua voidaan nähdä nuorten näkökulmasta myös pyrkimyksenä pois aikuisten valvonnasta ja ohjauksesta. Toisaalta esimerkiksi kaupallisissa tiloissa esiintyy kamera- ja järjestysvalvontaa, mutta nuorten näkökulmasta valvonta on etäämmällä verrattuna muihin kasvuympäristöihin, esimerkiksi nuorisotilat ja siellä valvovat nuorisotyöntekijät. Nuorisotiloja nähdään usein vallankäytön välineinä, mikä näkyy esimerkiksi toiminnan fyysisten puitteiden olemassaolona, tilan varustelutasona ja aukiolotuntien määränä. Nuoret haluavat eroon nuorisotilamaisesta toiminnasta ja edellyttävät rentoa tekemistä, pakottomuutta ja hauskuutta kohtaamispaikoiltaan. (Kiilakoski 2016, 20-21; Kylmäkoski 2006, 18; Laamanen 2016, 26.)

Nykynuoret viettävät aikaansa kaupungilla entistä enemmän ja nuorten häiriökäyttäytymistä uutisoidaan jatkuvasti mediassa. Esimerkkinä on Keravan Prisma, jonne nuoret hakeutuvat kaupungin nuorisotalojen sijaan. Keravan kaupungin nuorisotalo sijaitsee Prismasta vain sadan metrin päässä, mutta silti nuoret kokoontuvat mieluummin liikekeskuksiin, koska he haluavat olla siellä missä ihmiset liikkuvat. Nuorten hengailuilmiöstä nousee esille haaste nuorisotyölle, sillä nuoret määrittelevät itse kokoontumisen tilan ja paikan, jonne nuorisotyötä tulisi viedä. Nuorisotyön vahvuutena on ollut reagoida nuorten muuttuviin tarpeisiin ja nuorisotyö etuna on, että sitä voidaan tehdä missä vain. Kylmäkoski (2006) perustelee, että fyysistä tilaa on koettu tärkeäksi nuorisotyön resurssiksi, mutta nuorisotyötä voidaan tehdä missä tahansa paikassa tai tilassa, joten nuorisotyö on luonteeltaan enemmän toimintakeskeistä kuin tilakeskeistä. (Kylmäkoski 2006, 11; Vaalisto 2017.)

Nuorisotyötä raiteilla – hanke on esimerkki nuorisotyön vastaamisesta muuttuneisiin nuorisoa koskeviin tilanteisiin. Nuorisotyö raiteilla on Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke, jossa nuorisotyön ammattilaiset liikkuvat vuonna 2015 pääkaupunkiseudulla avatun kehäradan varrella tehden nuorisotyötä joustavasti ja tehokkaasti vuorovaikutuksessa nuorison kanssa. Työtä tehdään myös yhteistyössä järjestyksenvälvojen, konduktöörin, poliisien ja muiden raideliikenteen turvallisuutta vastaavien toimihenkilöiden kanssa. Raiteilla tehtävän nuorisotyön tavoitteena on turvallisuuden lisääminen sekä tiedon tuottaminen nuorisoa koskevista ilmiöistä. Nuorisotyön ja -politiikan vastuualueen johtajan Georg-Henrik Wreden mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö lähti innokkaasti tukemaan hanketta, koska:

Katsomme että nuorisotyötä kannattaa tehdä siellä missä nuoretkin ovat. Uusi kehärata muuttaa nuorisotyön toimintaympäristöä ratkaisevasti ja ajassa elävä nuorisotyö kehittää toimintansa tämän mukaan. Tämä on luonnollinen kehitys, samaan tapaan kuin nuorisotyön yhteistyö kauppakeskusten ja liikennemyymälöiden kanssa. (Koski 2016.)

Kiilakosken (2015) mukaan nuorisotyö on luonteeltaan väljärajaista. Nuorten tarpeiden ja kulttuurin sekä yhteiskunnan rakenteiden uudistuessa, tulee nuorisotyönkin reagoida ja muuttua. Nuorisotyön vahvuutena koetaan kyky reagoida nopeasti asioihin sekä uskallus heittäytyä kokeilemaan uusia menetelmiä. Nuorisotyö on itsessään aina liikkeellä olevaa ja luotu kulkemaan vastaten tulevaisuuden asettamiin muutoksiin nuorisotyön toimintatavassa. (Kiilakoski 2015, 64).

Nuorisotyön toimintaympäristöt muuttuvat ja laajentuvat. Fyysisten tilojen ohelle ovat tulleet virtuaaliset tilat, kaupallisia ympäristöjä huomioidaan enemmän ja yhteistyö muiden viranomaisien kanssa on noussut keskiöön. Kiilakoski (2015) kiteyttää hyvin nuorisotyön tulevaisuuden:

Toimikenttä kasvaa. Rajaton laajeneminen on silti mahdollisuus. Siksi uudet toimintaympäristöt pakottavat pohtimaan, mitä entisille tapahtuu. Osa työnteki-

jöistä saattaa painottaa muutoksia ja tarvetta uudistua, osa luottaa perinteisempiin toimintamalleihin. Tämä näkyy kysymyksessä, mitä nuorisotaloille tapahtuu. Osa vastanneista näkee merkityksen vähenevän, osa ei.

Edellä mainitut esimerkit ovat osoitus nuorisotyön reagoinnista muuttuviin nuorisoa koskeviin kysymyksiin ja ilmiöihin. Nuorisotyön liikkuvuus ja toimiminen nuorten omissa toimintaympäristöissä luo uudenlaisen tavan kohdata nuoria verrattuna perinteiseen nuorisotilatoimintaan. Tarkoituksena ei ole kritisoida avointa nuorisotilatoimintaa tai asettaa etsivää työtettä tärkeämmäksi, vaan hyödyntämällä liikkuvaa työtettä voidaan tueta avointa nuorisotilatoimintaa sekä etsivää työtä. Tavoitteena on siis kehittää uusia toimintamalleja nuorisotyön haasteisiin. Liikkuvat nuorisotyön kohtaamispaikat tarjoavat uudenlaista avointa nuorisotyötä etsivällä työotteella nuorten omissa toimintaympäristöissä.

2.2 Avoin nuorisotyö

Avoimella nuorisotyöllä tarkoitetaan traditiota, toimintakulttuuria ja arvoilmastoa, jotka ovat nuorisotyön eetoksen pääasialliset edustajat ja kehittäjät yhteiskunnassa. Avoin nuorisotyö on nuorisotyötä, jossa työntekijällä on välitön kontakti nuoriin ja heidän toimintaansa. Se toteutuu nuorten vapaa-ajalla nuorten vapaaehtoisuuden nojaten sekä nuorten etujen yleiseen painottamiseen. Avoimessa nuorisotyössä ei painoteta ongelmien ratkaisupyrkimystä, vaan ongelmien ennaltaehkäisyyn, välttämiseen ja niille vaihtoehtoisten toimintojen tarjontaan. (Cederlöf 1998, 58-60.)

Avointa nuorisotyötä voidaan parhaiten kuvata avointen ovien toiminnalla, joka on määritelty kattamaan toimintaa, johon kaikki nuoret ovat tervetulleita osallistumaan. Paras esimerkki avointen ovien toiminnasta on nuorisotalolla ja -tilalla tapahtuvaa toimintaa. Nuorisotiloilla toiminta on rajattu ja kohderyhmänä on usein 13-18 vuotiaat nuoret. Avointen ovien toiminta on ryhmässä ja vapaaehtoisuuteen nojaavaa toimintaa ja tekemistä, jolla vahvistetaan nuoren elämänhallintaa sekä annetaan tukea koulunkäynnissä, harrastuksissa, vapaa-ajan vietossa ja päihteettömyydessä. Avointen ovien toiminta käsitteenä on korjautumassa tilatyön käsitteeksi, joka on sisällöltään tarkemmin määritelty ja kuvaa myös tar-

kemmin nuorisotilalla tehtävää työtä. Nuorisotilatyöhön liittyy nuoren elämänhallinnan tukemista, kohtaamisen kokonaisvaltaista luonnetta, tavoitteellisen toiminnan korostamista, vuorovaikutuksellisuus ja yhteisökasvatuksellisuus. (Kylmäkoski 2007, 394-395).

Avointa nuorisotyötä voidaan nähdä Cederlöfin (2013) mukaan kontaktityönä ja kohdennettu työnä. Avoimessa nuorisotyössä ydintehtävä on välitön kontaktityö, joka ulottuu nuorten toiminnan mahdollistamisesta ja ohjauksesta esimerkiksi vapaa-ajan vietossa, yhdessäolossa, keskustelussa ja neuvonnassa. Avoin nuorisotyö mahdollistaa ja edistää nuorten harrastustoimintaa, nonformaalia oppimista sekä yksilö- ja ryhmäohjausta. Avoimessa nuorisotyössä tarjotaan puitteita, tukea ja ohjausta, jotka kehittävän nuorten yhteisöllisyyttä ja yksilöllisyyttä. Avomella nuorisotyöllä viitataan myös matalan kynnyksen toimintaan, jotka mahdollistavat nuorille oman tilan ja paikan. Toimintaa tarjotaan pysyvänä ja pitkäjänteisenä nuoriso-ohjauksella, joka tukee nuorten mahdollisuuksia ja vaikuttaa myönteisesti yksilöihin ja ryhmiin. (Cederlöf 2013, 14.)

Avoimessa nuorisotyössä nuorisotilat toimivat ”tukikohtina” ja ensimmäinen nuorisokahvila, joka edusti avointen ovien toimintaa, oli Helsingissä vuonna 1957 avattu Haka-kerho. Siitä muodostui nopeasti suosittu kohtaamispaikka nuorille ja nuorisojärjestöt sekä seurakunnat organisoivat valistuksellisia tilaisuuksia, joiden tavoitteena oli saada ”nuoret pois kadulta”. Uusia nuorisotiloja syntyi 1970-luvun puolessavälissä ja vakiinnuttivat asemaansa kunnallisena peruspalveluna nuorille. Nuorisotilat syntyvät urbaaneissa puitteissa. Ne ovat usein nuorisotyön vastaus nuorten ongelmiin löytää paikkansa ja näkyä kaupunkitilassa. Nuorisotilat syntyivät reaktiona tarpeeseen vastata nuorisoon, jotka olivat seurakunnan tai järjestöjen palvelupiirien ulkopuolella. (Kiilakoski 2011, 157.)

Kiilakosken (2011) mukaan on neljä näkökulmaa, jotka määrittelevät miltä nuorisotila näyttää. Ensimmäisenä on työntekijän ja nuorison välisen kontaktin mahdollistajana. Nuorisotiloilla työntekijät muodostavat suhteita nuoriin ja nuorten ryhmiin kohtaavan työn merkeissä. Toisena nuorisotilojen pitäisi olla ajantasaisia ja niissä tulisi olla nuorten näkökulmasta mielekästä tekemistä mahdollistavia

välineitä. Kolmantena näkökulmana nuorisotilojen tulisi luoda tilanteita, joissa korostuvat toiminnallisuus ja ryhmämuotoisuus. Viimeisenä näkökulmana on nuorisotalojen nuorisolähtöisyys verrattuna valmiiksi tekemiseen. Nuorisotilan pitäisi kyetä jatkuvaan muutokseen ja reagoida nuorten tarpeisiin. (Kiilakoski 2011, 194-201.)

Nuorisotyöntekijän työkenttä, eli konkreettinen tila, jossa nuorisotyötä tehdään ovat tässä tapauksessa sijoitettu nuorisotaloon sekä -tilaan, mutta esimerkiksi kunnan palveluksessa oleva nuorisotyöntekijän työkenttänä saattaa olla koko kunta. Nuorisotilatyön työmenetelmät eivät siis ole välttämättä sidottu fyysisiin rakennelmiin, vaan samoilla menetelmillä kyetään työskentelemään missä tahansa muussakin tilassa. (Kylmäkoski 2007, 395-396.)

Nuorisotyö kykenee ajan hermoilla muuttumaan ja pyrkii vastaamaan nuorten tarpeisiin. Nuorisotyön ominaispiirteenä on myös se, että työtä voidaan tehdä missä vaan. Nuorisotyössä ei vaadita välttämättä erikseen nuorisotyöhön suunnattua ympäristöä, vaan sitä voidaan tehdä esimerkiksi ostoskeskuksissa, kaduilla, puistoissa, kouluissa, virtuaalisissa tiloissa ja nuorten massatapahtumissa. Nuorisotyössä korostuu sen joustavuus, ja työtä tehdäänkin usein eri ympäristöissä. Gretchel & Kiilakoski (2010) ovat jaotelleet nuorisotyön toimintaympäristöt neljään eri tilaan. Ensimmäisenä on julkiset sisätilat, jotka on suunniteltu nuorisotyöhön. Yleisimmät esimerkit ovat nuorisotilat, nuorisokahvilat, monitoimitilat, tieto- ja neuvontakeskukset sekä nuorten itse saamat sisustettavat tilat kouluissa ja kauppakeskuksissa. Seuraavana ovat julkiset tilat, jotka ei ole suunniteltu nuorisotyön tarpeisiin. Parhaana esimerkkinä toimii koulu, jonne nuorisotyö hakeutuu löytämään paikkansa erilaisessa organisaatiokulttuurissa. Kolmantena tilana ovat julkiset tilat, eli ympäristöt joissa kohdataan nuoria esimerkiksi kaduilla ja puistoissa. Kaduilla nuorisotyöntekijän rooli muuttuu verrattuna nuorisotilaan, sillä työntekijän oikeus ja määräysvalta tilasta muuttuu. Neljäntenä esimerkkinä ovat virtuaalitalat, joissa kohdataan nuoria verkossa erilaisin virtuaalisin välinein. (Kiilakoski 2011, 190-191.)

Kiilakoski (2011) korostaa, että talottoman alueellisen työn ajatus on virinnyt erilaisissa hankkeissa koskevissa keskusteluissa. Nuorisotalottomassa työssä vapautuisi kiinteistökuluista resursseja, joita voitaisiin tehokkaammin käyttää nuorisopalvelujen parantamiseen. Kiilakoski (2011) nostaa myös kolme näkökulmaa, jotka painottavat nuorisotalotoiminnan merkitystä alueellisessa työssä. Ensiksi nuorilla on edelleenkin tarve kokoontua vertaisryhmän kanssa vapaamuotoisesti, toiseksi useimmilla ammattiryhmillä on jokin tila, kuten esimerkiksi nuorisotyöntekijöillä nuorisotila, jossa asioita tehdään. Viimeisenä nuorisotyölle nuorisotilat ovat niitä harvoja paikkoja, jotka voidaan sisustaa tukemaan nuorisoystävällistä toimintaa. (Kiilakoski 2011, 236-237.)

Nuorisotalotoiminnan tavoitettavuudesta on keskusteltu paljon ja siitä on muodostettu erilaisia mielipiteitä. Nuorisotalotoiminta ei välttämättä houkuta kaikkia nuoria ja tiedottaminen sekä nuorten kohtaaminen edellyttävät toimimista talojen seinien ulkopuolella. Yhteistyö koulun kanssa ja alueellisen etsivän työn korostaminen ovat keinoja lisätä nuorisotyön tavoitettavuutta. Alueelliseen toimintaan osallistuminen nuorisotyön ja muiden toimijoiden toimesta lisää uudenlaisten työmuotojen ja menetelmien kehittämisen. Onko mahdollista, että toiminta etenee kohti nuorisotalotonta aluetyötä? Liikkuva nuorisotyö tarjoaa oivan mahdollisuuden nuorten kohtaamiseen heidän omassa toimintaympäristössään sekä parantuneen mahdollisuuden laajaan yhteistyöhön alueen toimijoiden kanssa.

2.3 Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön määritelmä nuorisolaissa (2017) on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Etsivä nuorisotyö, erityisnuorisotyö ja sosiaalinen nuorisotyö juontavat juurensa amerikkalaisiin työtoteisiin, kuten *street work*, jossa lähtökohtana on puuttua

nuorten epäsosiaalisiin käyttäytymistapoihin esimerkiksi rikollisuuteen sekä päihdekäyttöön. Suomessa etsivän nuorisotyön alkujuuret löytyvät myös katu- ja jengityöstä, jotka rantautuivat 1960-luvulla tarpeena uusiin työmuotoihin, joiden tarkoituksena olivat puuttua nuorten oleskeluun kaduilla sekä päihdekäyttöön. Työmuotojen avulla pyrittiin tarjoamaan apua niille nuorille, joita eivät tyypilliset vapaa-ajan toiminnat tavoittaneet. Jengityötä pidettiin avoimena sekä etsivänä työmuotona, joiden tarkoituksena oli luoda kontakteja palveluiden ulkopuolelle jääneisiin nuorisoryhmiin. (Puuronen 2014, 14; Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16.)

Suomessa etsivää nuorisotyötä voidaan tarkastella *outreach youthwork* -yläkäsitteen mukaisena sosiaalisena nuorisotyönä, jossa keskeistä on sen *detached youth work* -painotus. *Outreach youthwork* -käsitteellä eli etsivällä nuorisotyöllä tarkoitetaan työmuotoja, jonka tarkoituksena on löytää nuorelle palvelut ja saattaa heidät niiden palvelupiireihin. Työtä tehdään tyypillisesti nuoren kotiympäristöissä, instituutioissa tai niiden välityksellä (koulu, oppilaitokset, vapaa-ajan keskuksset, vankilat) sekä nuorten omissa ympäristöissä. Vastaavasti *detached youth work* käsitteellä eli etsivässä katutyössä tai jalkautuvassa etsivässä nuorisotyössä korostuu nuorten omissa ympäristöissä (kadulla, baarissa, kahviloissa, ostoskeskuksissa, puistoissa ja muissa julkisissa paikoissa kuten internetissä) toteutettavaa jalkautuva etsivä työtä. Jalkautuvassa etsivässä työssä edistetään myös erityisen tuen tarpeessa olevien nuorten palveluihin kiinnittymistä ja sitoutumista. (Puuronen 2014, 14.)

Suomessa ammatillinen etsivä työ on saanut alkunsa vuonna 1991. Etsivän nuorisotyön projekti (ENT) toteutettiin Tampereella kunnallisen nuoriso- ja sosiaalitoimen sekä valtakunnallisen vapaaehtoisjärjestö Nuorten Palvelu ry:n yhteistyönä. Projektissa otettiin esimerkkiä Norjassa kehitetyn sosiaalisen kenttätöyön mallista, jonka tarkoituksena oli auttaa riskioloissa eläviä nuoria. Norjalaisessa kenttätöymallissa apu vietiin sinne, missä nuoret oleskelevat ja viettävät aikaansa. Kokeiluprojektin tavoitteena oli löytää uudelle toimintatavalla ja -menetelmälle ammatilliset käytännöt ja raamit. Etsivä nuorisotyön perusta muodostui kentälle tehtävään työhön ja pohjautui nuorille vapaaehtoiseen luottamukselliseen kontaktiin nuoriso- ja sosiaalialan ammattilaiseen, jolla ei ole kontrollivoitetta. Työnte-

kijöiden tehtävänä on auttaa ja tukea nuoria löytämään omat ratkaisunsa ja ajatuksena on, että työntekijät eivät ole kenenkään elämän asiantuntijoita. (Huhtajärvi 2007, 451-452).

Norjalaisesta mallista lähtöisin oleva kenttätyön menetelmän perusajatuksena on, että etsinnän kohteet tarvitsevat apua muodossa tai toisessa vaikka eivät itse välittömästi itse kokisikaan näin oleva. Etsivän työn filosofian ytimenä on kumota ero asiakkaan subjektiivisesti kokeman avuntarpeen ja ammatillisen, ”objektiivisen” tarvearvion välillä. Etsivää työtä on ollut historian saatossa muun muassa ovimyynnin, esitteiden ja lentolehtisten jakamisen, kulkukauppiaiden, pappien ja lääkäreiden kotikäyntien muodossa. Tavoitteena on aina ollut keinoja tavoittaa ihmisiä, joita ei muuten tapaisi. (Hjordt 1995, 19.)

Etsivän työn tavoitteita ovat olleet Gro Lien (1981) mukaan etsiä yksilöittäin tai ryhmittäin lapsia ja nuoria, jotka tarvitsevat tukea ja apua, mutta jotka eivät ole lainkaan tai vain riittämättömästi olemassa olevien järjestöjen ja laitosten tavoitettavissa. Tavoitteena on solmia kontakti heihin mahdollisimman varhain ja motivoida heitä vaihtoehtoiseen toimintaan (koulu, työ, vapaa-aika) ja tarvittavassa määrin hakemaan muuta apua ja hoitoa. Etsivän työn tavoitteita ovat myös välittää vaihtoehtoisten toimintojen ja tarvittaessa muun avun ja hoidon tarjontaa, opettaa nuoria hyödyntämään vakiintuneita sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluita, ja vaikuttaa siihen, että näillä palveluilla on mahdollisimman asianmukaista tarjontaa lapsille ja nuorille. Viimeisimpänä tavoitteena on ehkäistä ongelmien kehittymistä lapsilla ja nuorilla joko epäsuorasti ympäristöön vaikuttavilla toimilla tai suoraan lasten ja nuorten parissa. (Hjordt 1995, 17.)

Ruohonjuuritasolla nuorten omissa toimintaympäristöissä tehtävän etsivän työntekijän luonteenomaiset päätehtävät ovat Hjordtin (1995) mukaan ehkäisevästi työskentely, kontaktien solmiminen ja motivoiva sekä välittävä ote. Hjordt (1995) on myös ryhmitellyt etsivän työn kolmeen metodiseen ulottuvuuteen, jotka ovat alueellinen ulottuvuus, eli menetelmät ovat erilaisia eri työympäristöissä, kuten esimerkiksi suurkaupungissa tai maaseudulla. Toinen ulottuvuus koskee aikaa, eli työprosessissa on monta erilaista ajanjaksoa aina ensi tapaamisesta työnteki-

jän irtaantumiseen toimintaympäristöstä. Viimeinen ulottuvuus on asennoituminen, eli millä tavoin työntekijä lähestyy asiakkaita ja millaisia arvoja hänellä on? Nämä eri ulottuvuudet vaikuttavat toisiinsa ja etsivän työntekijän on paneuduttava oman työnsä lähtökohtiin näiden ulottuvuuksien mukaisesti. (Hjordt 1995, 53-54.)

Etsivä työn tarkoituksena on siis mennä sinne, missä työllä tavoiteltavat ihmiset ovat. Asiakkaat haetaan menemällä paikalle ja asettumalla tarjolle. Tässä mielessä työ on sananmukaisesti etsivää. Etsivä työ alkoi katutyönä ja työtä tehtiin nuorisokulttuuristen ilmiöiden perusteella. Kuten aikaisemmin mainittu, etsivä työ alkoi 1960-luvulla katutyönä, jonka tarkoituksena oli estää nuorten jengiytymistä sekä häiriökäyttäytymistä. Vähitellen ympäristöt ovat monipuolistuneet ja etsivän työn on muuntauuttava tarjoamaan apua ja ohjausta sinne, missä sitä koetaan tarpeelliseksi. Etsivän työn pitää mennä sinne, missä mahdolliset asiakkaat ovat (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 23.)

2.4 Liikkuva nuorisotyö

Liikkuva nuorisotyö on Suomessa uudelleen pinnalle noussut työmuoto, jolla pyritään viemään nuorille palveluita heidän omiin toimintaympäristöihin. Opinnäytetyön kontekstissa liikkuvalla nuorisotyöllä tarkoitetaan autolla tai pyörien päällä liikkuvia nuorisotyön kohtaamispaikkoja, jotka vievät nuorisopalveluita nuorten omiin ympäristöihin. Liikkuvalla nuorisotyönmuodolle ei löydy varsinaista yksiselitteistä määritelmää, vaan vertailukohtena ja työmuodon tarpeen perustana toimivat parhaiten etsivä nuorisotyö ja avoin nuorisotyö. Tavoitteena on kohdata nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään, mutta toimintaideologian lähtökohta poikkeaa etsivästä nuorisotyöstä, sillä nuoria ei nähdä syrjäytyneinä tai syrjäytymisvaarassa olevina. Liikkuvan nuorisotyön toimintaperiaatteessa yhdistyvät siis avoin nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö. Liikkuvaa nuorisotyötä kuvaa parhaiten sanonta: mennään sinne, missä nuoret ovat.

Liikkuvassa nuorisotyössä yhdistyvät avoimen nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön periaatteet. Liikkuvan nuorisotyön ja avoimen nuorisotyön korrelaatiota voidaan tarkastella monesta näkökulmasta ja molemmista löytyvät toisiaan täydentäviä ominaispiirteitä. Liikkuvassa nuorisotyössä työvälineenä käytetään nuorisotilaksi

tai -kahvilaksi muunnettua kulkuvälinettä, jonka tarkoituksena on toimia nuorisotyöntekijän kohtaamisen välineenä. Lisäksi liikkuvaksi nuorisotyön muodoksi muunnettu kulkuväline tarjoaa mahdollisuuden viedä nuorisotyön kasvatuksellisia välineitä nuorten toimintaympäristöihin ja madaltaa kynnystä osallistua toimintaan. Avoimen nuorisotyön näkökulmasta liikkuvassa nuorisotyössä pyritään luomaan optimaaliset olosuhteet saada kontakti nuoreen. Toiminnalliset välineet luovat mahdollisuuden kontaktiin nuoriin. Liikkuvalla nuorisotyöllä kyetään myös tarjoamaan nuorille mielekästä ryhmämuotoista toimintaa ja sillä voidaan parantaa nuorison vaikuttamista ja osallisuutta. Lisäksi nuorisotyön toimintaympäristöihin verrattuna liikkuva nuorisotyö tarjoaa edun, sillä se toimii itsessään nuorisotyöhön suunniteltuna julkisena tilana ja sillä voidaan liikkua julkisissa tiloissa.

Avoimen nuorisotyön kehyksessä liikkuva nuorisotyö pyrkii tukemaan nuorten kasvua heidän omissa vapaa-ajan ympäristöissä. Liikkuvalla nuorisotyöllä kyetään viemään nuorille palveluja ja ohjausta, tarjoamaan läsnä olevaksi turvallisia aikuisia ja antamaan mahdollisuuden mielekkääseen vapaa-aikaan ja harrastusmahdollisuuksiin. Lisäksi liikkuvassa nuorisotyössä voidaan saada ensikäden tietoa nuorten ilmiöstä ja työskennellä ennaltaehkäisevästi, mikäli havaitaan turvallomuutta nuorten ympäristöissä.

Etsivän nuorisotyön ja liikkuvan nuorisotyön yhteyksiä voidaan tarkastella pikemminkin toimintaympäristön näkökulmasta, sillä liikkuvassa nuorisotyössä työskennellään nuorten ympäristöissä. Nuoria tavoitetaan esimerkiksi kaduilla ja ostoskeskuksissa. Liikkuvan nuorisotyön erot etsivään nuorisotyöhön ovat myös käytännön ominaispiirteissä. Etsivää nuorisotyötä tehdään niiden ihmisten parissa, jotka ovat syrjäytyneitä tai vaarassa joutua syrjäytyneiksi. Etsivän nuorisotyön ongelmalähtöisyys tuottaa liikkuvan nuorisotyön kehyksessä problematiikkaa, sillä tavoitteena on myös työskennellä hyväosaisten nuorten kanssa. Etsivän nuorisotyön tarkoituksena on tuottaa palveluita ja informaatiota ihmisille, jotka eivät ole palvelujen piirissä. Esimerkiksi nuorisotyössä etsivä nuorisotyö nähdään jalkautuvana palveluohjauksena, joka vie palveluita nuorten luo, tekee niitä tunnetuiksi ja madaltaa kynnystä tarttua niihin. Suurimmat erot liikkuvan ja etsivän nuorisotyön välillä ovat yksilö- ja ryhmätyöskentelyssä, sillä etsivässä nuoriso-

työssä työskennellään yksilöjen kanssa tavoitteellisesta ja liikkuvassa nuorisotyössä ensisijaisesti ryhmien ja yhteisöjen kanssa. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 23.)

Liikkuvan nuorisotyön ero etsivään nuorisotyöhön myös korostuu, että työmuodon tavoite ei ole yhtä rajattu kuin etsivässä nuorisotyössä vaikka työmuodot voivat muistuttaa toisiaan. (Kivari ym. 2017, 15.) Toisaalta liikkuvassa nuorisotyössä myös kohdataan nuoria, joita voidaan tarpeen mukaan auttaa etsivän nuorisotyön piiriin ja tuottaa samalla tärkeätä tietoa nuorten vapaa-ajan vietosta. Lisäksi työmuotojen kohderyhmät eroavat toisistaan, sillä etsivän nuorisotyön piiriin kuuluvat 0-29 vuotiaat ja avoimen nuorisotyön piiriin kuuluvat 13-18 vuotiaat nuoret. Liikkuvassa nuorisotyössä voidaan työskennellä löyhemmin kattaen suuremman ikäjakauman.

Etsivässä nuorisotyössä korostuu työmuodon seinättömyys eli työntekijä ei ole sidottu määrättyyn tilaan tai toimintatapaan. Etsivässä nuorisotyössä ytimenä on työntekijän aktiivisuus ja liikkuvuus, sillä nuorisoon pyritään saamaan kontaktia katutyössä ja työntekijällä on mahdollisuus siirtyä nuorten omalle alueelle. Liikkuvaan nuorisotyöhön suhteutettuna etsivästä työstä löytyykin ne ulottuvuudet, jotka ovat esillä liikkuvassa työssä eli liikkuvuus, aktiivisuus, nuorten omalla alueella työskentely ja kontaktien solmiminen. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 74-75.)

Liikkuvan nuorisotyön historiaa tarkasteltaessa on todettava, että kyseessä ei ole suinkaan uusi työmuoto, vaan uudelleen kehitettävä toimintamuoto, jolla voidaan vastata nuorison yhteiskunnallisiin haasteisiin. Yksi ensimmäisistä ns. pyörillä kulkeva nuorison kohtaamispaikka oli lisälmessa valtion nuorisoneuvoston tuella liikkuva kerho- ja diskobussi, jonne nuoret kokoontuivat kuuntelemaan musiikkia tai esitelmiä, katsomaan elokuvia, tai muuten vaan viettämään iltaa. Diskobussi oli 1970-luvun mobiilia nuorisotyötä, jolla pyrittiin ratkaisemaan haja-asutusseutujen nuorisotilaongelmia. (Lindfors 2007.)

Toinen esimerkki liikkuvasta nuorisotyöstä on Palveluoperaatio Saapas, joka on 1970-luvulla aloittanut evankelis-luterilaisen kirkon nuoriso- ja erityisnuorisotyön

muoto. Työtä toteutetaan etsivällä menetelmällä ja toimintakokonaisuus muodostuu yöpäivystyksestä, festivaali- ja NettiSaapas toiminnasta. Yhtenä työmuotona on Saapas -auto, joka kiertää ja tarjoaa palveluita nuorille, jotka viettävät aikaansa muualla kuin järjestetyn nuorisotoiminnan piirissä. Palveluoperaatio Saappaan toiminta-ajatuksena on toimia keskustelukumppanina, avun antajana ja opastajana siellä, missä nuoret viettävät aikaansa. (Nuorten Keskus ry. 2016.)

Aseman Lapset ry:n ensimmäinen liikkuva nuorisotyömuoto oli vuonna 1992-1993 toiminut Jeeppi-Kafe, joka oli takapaksikahvioksi muunneltu museoikäinen Land Rover. Jeeppi-Kafeella tavoiteltiin nuoria tehokkaasti muun muassa puistoissa ja rannoilla Helsingin keskustan alueella. Työntekijöillä oli poliisin erikoisluupa liikkua autolla Helsingin puistoissa ja Hietaniemen uimarannalla. Jeeppi kulki siellä missä nuoret kokoontuivat ja työntekijät tarjosivat nuorille kahvia. Jeeppi-Kafen toiminnan tarkoituksena oli myös luoda alusta tulevan yökahvilan perustamiseen Helsingin keskustaan. (Mujunen & Marttio 2013, 12-13.)

Edellä kuvatut esimerkit ovat ensimmäisiä kertoja, jolloin sen aikaisiin nuorisongelmiin on pyritty vastaamaan uusilla liikkuvilla työmuodoilla. Ylläolevissa esimerkeissä koettiin huolta nuorisosta ja nuorison kokoontumiskulttuureista. Nuorten oleskelu ei ole muuttunut ajan saatossa, vaan uusia ympäristöjä on luotu, jotka mahdollistavat kokoontumisen. Liikkuvat nuorisotyön muodot tarjoavat uudenlaisen tavan kohdata nuoria ja viedä palveluita heidän omiin toimintaympäristöihin. Lisäksi ne tarjoavat nuorisolle mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa toimintaan.

Nykyisin liikkuvan nuorisotyön muotoja hyödyntävät järjestöt sekä kunnalliset nuorisotoimet. Edelläkävijänä liikkuvan nuorisotyömuotojen hyödyntämisessä nuorison kohtaamisessa on Aseman Lapset ry. Aseman Lapset pyörittävät kehitettyä nuorisotyön muotoa, Walkers-toimintaa, joka perustuu vapaaehtoisten aikuisten antamaan aikaan ja läsnäoloon. Walkers-toiminnan alla toimivat nopean reagoinnin työmuoto Walkers-bussi sekä muualla Suomessa Walkers-auto, joka on pyörien päälle liikkuva nuorten kohtaamispaikka, jonka tarkoituksena on tarjota ammattilaisille keino täydentää paikallisia nuorisotyön katvealueita. Aseman

Lapset ry:stä ja sen toimintaperiaatteista ja -muodoista kerrotaan tarkemmin luvussa 3. (Aseman Lapset ry 2016.)

Kunnallisella puolella ollaan myös havaittu liikkuvan nuorisotyön tarpeellisuus ja mahdollisuudet nuorten kohtaamisen ja palveluiden tuottamisen lisäämisessä. Turun kaupungin nuorisopalveluissa on kehitetty pop-up-nuorisotila Nuokkaribiili, jonka tarkoituksena on tavoittaa nuoria paikoissa, joissa he jo valmiiksi kokoontuvat. Nuokkaribiili on pakettiauto, joka ajlee kesällä ympäri Turku keskustassa ja lähiöissä vieden nuoriso-ohjaajia ja välineitä nuorten keskuuteen. Toinen esimerkki kesällä liikkuvasta nuorisotilasta on Espoon nuorisopalvelujen Kesäpaku, joka kiertele nuoriso-ohjaajineen mm. alueen urheilupuistoissa, koulujen pihilla ja uimarannoilla. Kesäpakun reitit ja välinetoiveet on päätetty nuorten toiveiden pohjalta kouluvierailuilta sekä osallistavan budjetoinnin ManiMiitti-tapahtumissa. Vantaan nuorisopalvelut pyörittävät myös kesäisin liikkuvaa nuorisotyötä nimikkeellä Nutapaku, joka toimii Korso-Koivukylä-alueella. Nutapakuun on pakattu nuorisotilan välineistöä ja toimintaideana on viedä nuorisotila pop-up tyyliin sinne, missä nuoret viettävät aikaansa, kuten esimerkiksi koulujen pihat, puistot, kirjastot, ostoskeskukset ja torit. Samoin kuin Espoon Kesäpakun toiminnassa, nuoret pääsevät itse vaikuttamaan toiminnan sisältöön, aukioloaikoihin ja retkikohteisiin. Nuokkapaku on Porin kaupungin vapaa-aikaviraston liikkuva nuorisotyön muoto, joka toteuttaa palveluita samalla tavalla kuin edellä mainitut esimerkit ja liikkuu kesän päätyttyä myös erilaisissa nuorten tapahtumissa tarvittaessa. (Turun nuorisopalvelut 2017; Espoon nuorisopalvelut 2017; Vantaan nuorisopalvelut 2017; Porin vapaa-aikavirasto 2016.)

Myös Pohjois-Suomessa toteutetaan liikkuvaa nuorisotyötä eri kuntien toimesta. Tornion nuorisotoimen luoma KesäPösö palvelee alueen nuoria kesällä liikkuen pop-up tyyliä siellä, missä nuorisokin on. Tornion nuorisotoimessa on huomattu liikkuvan nuorisotyön mahdollisuus ja pyritty viemään hyvin innovatiivisia nuorisotilojen ulkopuolelle vietäviä työmuotoja, kuten esimerkiksi digitaalinen pelitoiminta, liikkuva graffitinmaaluspiste, liikkuva toonbombingkiertue ja musiikkiesitykset. Kemin kaupungin nuorisotyö toteuttaa liikkuvaa nuorisotyötä Puuhapaku-nimikkeellä. Tämä liikkuu myös nuorison keskuudessa ja järjestää pop-up-tyylillä

nuorisolle suunnattua toimintaa. Puuhapaku eroaa muista liikkuvaa nuorisotyötä hyödyntävistä kunnista siinä mielessä, että sen toiminta jatkuu kesän jälkeenkin keskittyen kuitenkin säiden vuoksi sisätiloihin. Toinen esimerkki läpi vuoden toteuttavasta liikkuvan nuorisotyön toiminnasta on Etelä-Suomessa Keravalla. Liikkuva nuorisotilapalvelu Kerbiili tarjoaa Keravalaisille nuorille yhdessä oloa ja toimintaa talvisinkin mm. ulkojäillä. (Tornion nuorisotoimi 2017; Kemin nuorisopalvelut 2017; Keravan nuorisopalvelut 2017.)

Kunnissa toteutettavaa liikkuvaa nuorisotyötä yhdistävät monet seikat. Ensinäkin ne pyrkivät viemään palveluita pop-up tyyliin sinne, missä nuorisokin on. Liikkuva nuorisotyö on siis jalkautuvaa työtä, jossa viedään kohtaaminen nuorten omiin toimintaympäristöihin. Kaikkien kuntien liikkuvien nuorisotyömuotojen toimintaympäristöt ovatkin sellaisia, joissa nähdään nuorten viettävän paljon vapaa-aikaa. Lisäksi liikkuvat nuorisotilat tarjoavat nuorille mahdollisuuden oleskeluun tai nuorisotyöntekijän kohtaamiseen. Liikkuva nuorisotyö tarjoaa nuorisolle mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa toiminnan sisältöön, aikatauluihin ja toimintalueeseen. Erityisen huomioitavaa on digitalisaation hyödyntäminen liikkuvassa nuorisotyössä. Nuoret voivat itse vaikuttaa ja pystyvät seuraamaan liikkuvien nuorisotilojen liikettä sosiaalisessa mediassa. Nuoret voivat myös hyödyntää sosiaalista mediaa ja tilata nuorisotilan haluamalle alueella, mikä korostaa liikkuvan nuorisotyön merkitystä palvelujen saatavuuden parantajana.

Liikkuvat nuorisotyönmuodot ovat siis työmenetelmiä, joiden avulla viedään palveluja nuorten omiin toimintaympäristöihin. Liikkuvat työmenetelmät määritellään työtapoina, jotka eivät ole fyysiseen toimintaympäristöön sidottuja. Normaalisti nuorisotyöntekijän fyysisenä toimintaympäristönä voidaan pitää nuorisotaloa tai -tilaa, jossa käytännön työtä tehdään. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan liikkuvia työmuotoja pyörien päälle kulkevien nuorisotilojen ja -kahviloiden muodossa. Nuorisotyössä on pitkään puhuttu jalkautuvista työmenetelmistä, joissa nuorisotila ja sosiaalialan ammattilaiset jalkautuvat nuorten omiin toimintaympäristöihin. Kyseessä on työmuoto, jossa irtaudutaan fyysisestä toimitilasta kohti ”ei kenenkään maata”, ja työmenetelmää verrataan etsivään nuorisotyöhön, erityisnuorisotyöhön ja katutyöhön. Teoreettisessa viitekehyksessä ollaan käsitelty nuorisotyön haas-

teet eli nuorten hengailua ilmiönä, avoimen nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön piirteitä, jotka kaikki muodostavat teoreettisen lähtökohdan liikkuvalla nuorisotyölle. Koska liikkuva nuorisotyö on käsitteenä melko uusi, siitä ei ole vielä juurikaan tehty tutkimusta.

2.5 Aiemmat tutkimukset

Nuorisotyön liikkuvia työmuotoja on tutkittu ennen, mutta lähtökohtana on ollut erilainen näkökulma kuin tässä opinnäytetyössä käsiteltävät työntekijöiden kokemukset. Jyri Träskelin on tehnyt Humanistisessa ammattikorkeakoulussa vuonna 2015 ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyön, jossa kehitetään Turun Kaupungin nuorisopalveluissa uusien toimintamallien- ja ympäristöjen hyödyntämistä nuorisotyössä liikkuvan palvelun avulla. Liikkuva palvelu on Nuokkaribiili, joka pilottijakson aikana saavutettujen tulosten perusteella osoittautui toivotuksi, tarpeelliseksi ja monipuolisesti hyödynnettäväksi palvelumuodoksi avoimen nuorisotyön kentällä. Nuokkaribiili koettiin onnistuneeksi, koska se laajensi toiminnallaan jo käytössä olevia sekä toi nuorten ulottuville uudenlaisia palveluita. Lisäksi sen avulla kohdattiin enemmän nuoria, hyödynnettiin erilaisia toimintaympäristöjä ja synnytettiin vuorovaikutusta nuorten kanssa. (Träskelin 2015.)

Nuorisotyön liikkuvista työmuodoista on myös tehty kaksi alemman ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyötä ja niissä on lähestytty aihetta toimijoiden sekä verkostoyhteistyön näkökulmista. Ensimmäinen opinnäytetyö on Metropolia ammattikorkeakoulussa Elsa Niemisen, Suvi Paakkarisen ja Veera Puhakaisen vuonna 2014 tehty tutkimus toimijoiden näkemyksistä Walkers-hubu-bussiprojektin vaikutuksista. Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, minkälaisia käsityksiä Walkers-hubu-bussiprojektin mukana olleilla toimijoilla on bussiprojektin vaikutuksista ja miten ne liittyvät nuorten osallisuuteen. Opinnäytetyön johtopäätöksenä on, että projektin merkittävimmät vaikutukset olivat nuorten ja aikuisten kohtaamisen mahdollistaminen sekä uusien toimintatapojen tuominen nuorisotyön kentälle. (Nieminen ym. 2014).

Toinen aiheesta tehty opinnäytetyö on vuonna 2016 Laurea-ammattikorkeakoulun Eska Virtasen ja Simo Parkkisen tehty tutkimus Aseman Lapset ry:n yhteistyökumppaneiden kokemuksista verkostoyhteistyöstä. Tavoitteena oli selvittää verkostoyhteistyössä ilmenneitä haasteita ja kehitysideoita järjestön yhteistyökumppaneiden avulla. Tärkeimpinä johtopäätöksinä pidettiin verkostotyön tuloksellisuudesta sekä aktiivisuudesta nuorten asemaa parantavina seikkoina ja rahoituksen sekä resurssien toivottua lisäämistä verkostotyöhön. (Virtanen & Parkkinen 2016.)

3 ASEMAN LAPSET RY

3.1 Taustaa

Aseman Lapset ry on vuonna 1990 perustettu poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, valtakunnallinen nuorisoalan järjestö, joka toiminnallaan pyrkii edistämään lasten ja nuorten tervettä kasvua sekä nuorten ja aikuisten luontevaa vuorovaikutusta. Aseman Lapset ry:n toimintatapoihin kuuluvat nopea reagoiminen nuorten elämässä tapahtuviin muutoksiin sekä aktiivinen yhteistyö eri alojen ammattilaisten kanssa. Järjestön jäsenenä ovat nuoriso-, sosiaali- ja terveysalan edustajia ja toiminnan piiriin kuuluvat palkatun henkilökunnan lisäksi yli 400 vapaaehtoistyöntekijää ympäri Suomea. Aseman Lapset ry on Lastensuojelun Keskusliiton, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n ja SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n jäsen. Yhteistyön piiriin kuuluvat myös muita järjestöjä, kuntia, seurakuntia, yhteisöjä, yksityishenkilöitä, yrityksiä, viranomaisia ja Raha-automaattiyhdistys. (Aseman Lapset 2016.)

Järjestöllä on laajalti erilaisia toimintamuotoja, kuten Walkers, Walkers-bussi, Walkers-auto, Friends-ohjelma, löytävä nuorisotyö hanke, katusovittelutoiminta, katuväkivalta ehkäisevä työ, K-O -kiusaamiseen puuttuva hanke sekä taivun, pystyn, pärjään hanke. Esittelen seuraavaksi tarkemmin liikkuviin muotoihin liittyvät toimintamuodot, kuten Walkers-bussin, Walkers-auton ja löytävän nuorisotyön hankeen.

3.2 Toimintamuodot

Walkers-toiminta on Aseman Lapset ry:n kehittämä ennaltaehkäisevän nuorisotyön muoto, joka perustuu vapaaehtoisten aikuisten antamaan aikaan ja läsnäoloon. Walkers-toiminnassa kyseessä on elämänasenne eli kulkemista ja kuljijoiden kohtaamisesta. Toimintaa voidaan toteuttaa niin sisä- kuin ulkotiloissa, perinteisten Walkers-kahviloiden lisäksi muun muassa nuorten kohtauspaikoiksi muunnetuissa kulkuvälineissä. Walkers-toiminta on ammatillisesti ohjattua ja suunnattu kaikille alle 18-vuotialle nuorille. Toiminnan ydin on kaikkia mukana olevia koskeva ollaan ihmisiksi -periaate. Aseman Lapset ry:n kokemusten mukaan parhaiten toimiva kokonaisuus saavutetaan nuoria ja turvallisia aikuisia yhteen kokoavan kohtaamistilan ja jalkautuvan työn yhdistelmällä. Walkers-toiminnan tärkeimmät muodot ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikat, joissa aikuiset kohtaavat nuoria hyvällä ja reilulla asenteella. Tarvittaessa nuorille tarjotaan syvällisempää tukea ja ohjausta elämäntilanteeseensa. (Aseman Lapset 2016.)

Aseman Lapset ry toimii valtakunnallisena taustayhtiönä kaikille Walkersille. Walkers-talon lisäksi järjestö myös ylläpitää Walkers-bussia sekä Walkers-autoa. Walkers-bussi on nuorten kohtauspaikaksi muunnettu liikkuva nuorisokahvila, joka operoi Helsingin, Espoon ja Vantaan alueilla nopean reagoinnin työmuotona. Toiminnalla pyritään tekemään yhteistyötä alueiden palveluiden kanssa puuttamalla alueella havaittuihin nuoriin liittyviin huolta herättäviin ilmiöihin. Toiminta-ajatuksena on tarjota nuorille turvallisia aikuiskontakteja sekä väylä saada ohjausta ja tukea elämäntilanteeseensa. Tarjoamalla matalan kynnyksen palveluita liikkuvassa työmuodossa, toiminnalla saavutetaan myös ne nuoret, jotka ovat jostain syystä joutuneet palveluiden tavoittamattomiin. Toimimalla siellä missä nuoret itse ovat, Walkers-bussin etuna on sen neutraalisuus, sillä se toimii nuorten omissa toimintaympäristöissä. Toisena etuna on Walkers-bussin liikkuvuus, koska sitä voidaan tarpeen vaatiessa siirtää paikasta toiseen. (Aseman Lapset 2016.)

Walkers-bussissa työskentelee nuoriso- ja sosiaalialan ammattilaisia yhdessä koulutettujen vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa. Toiminnalla pyritään lisäämään nuorten osallisuutta ja tuomaan heidän näkökulmansa alueiden työntekijöiden ja päättäjien tietoon. Esimerkkinä nuorten osallisuutta tukevasta toiminnasta on Walkers-bussin yhteydessä järjestetyt turvallisuuskävelyt, joilla pyritään havainnoimaan asuinalueita nuorten näkökulmasta. Turvallisuuskävelyjen aikana kerätään tietoa nuorten näkökulmasta ja katutason todellisuus tuodaan esille alueiden toimijoiden ja päättäjien tietoon. (Aseman Lapset 2016.)

Walkers-bussi aloittaa toimintansa alueiden tilauksesta. Tilaus voi syntyä esimerkiksi alueiden toimijoiden huolesta nuorisoon koskevista ilmiöistä. Huolesta tulee tieto bussin moniammatilliseen ohjausryhmään ja päätös toiminnan aloittamista tehdään yhteistyön bussitiimin sekä alueen verkoston kanssa. Walkers-bussin toiminta on monivaiheinen ja tilaus kestää tyypillisesti puoli vuotta. Ensimmäisessä vaiheessa toiminta aloitetaan verkostoitumalla 1-2 kuukautta alueen toimijoiden kanssa. Toisessa vaiheessa aloitetaan 2-3 kuukauden kohtaavan työn vaihe, jonka aikana Walkers-bussi kiertää aluetta avoimena nuorisokahvilana. Toiminta alueella päättyy 1-2 kuukauden mittaiseen työn vahvistamisen vaiheeseen, jonka tarkoituksena edesauttaa alueen toimijoiden tärkeäksi kokemien työmuotojen omaksumista oman työn arkeen. (Aseman Lapset 2016.)

Walkers-bussin ainoana ehtona on alueen toimijoiden sitoutuminen ja osallistuminen bussin toimintaan. Walkers-bussin etuna on verkostoyhteistyön hyödyntäminen tuomalla alueilla erityisosaamista esimerkiksi päihde-, maahanmuutto- sekä katuväkivaltatyön osa-alueilta. Yhteistyön avulla nuoret kohdataan tehokkaammin sekä luodaan myös uusia yhteistyöhön perustuvia toimintatapoja palvelemaan nuorten tarpeita. (Aseman Lapset 2016.)

Aseman Lapset ry:n toinen liikkuva kohtaamispaikka on Walkers-auto eli Wauto, jonka tarkoituksena on tarjota ammattilaisille keino täydentää paikallisia nuorisotyön katvealueita. Wauto on matalan kynnyksen liikkuva nuorisotila, joka tarjoaa turvallisia aikuiskontakteja sekä ohjausta ja tukea nuorten elämäntilanteisiin ja tietoa alueen palveluista. Wauto toimii samalla periaatteella kuin Walkers-bussi

eli liikkumalla nuorten toimintaympäristöissä pystytään reagoimaan nopeasti nuorisoon koskeviin huolta herättäviin ilmiöihin sekä parantamaan nuorten mahdollisuuksia osallistua kotiseutunsa kehittämiseen. Walkers-auto on hankittu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksella ja sillä sovelletaan Aseman Lapset ry:n osamista Walkers-toiminnasta, Walkers-bussista sekä Löytävästä nuorisotyöstä.

Löytävä nuorisotyö on Aseman Lapset ry:n koordinoima hanke, joka toimii julkisissa ja puolijulkisissa paikoissa, joissa nuoret mielellään kokoontuvat. Tärkeitä toimintaympäristöjä ovat esimerkiksi kauppakeskukset, julkisen liikenteen solmukohtat sekä kirjastot. Löytävä nuorisotyö hankkeen tavoitteena on kehittää uusi nuorisotyön toimintamalli, joka perustuu nuorten kanssa toimivien tahojen yhteistyön parantamiseksi sekä resurssien paremmaksi hyödyntämiseksi. Hankkeessa tuotetaan lisäksi katutason tietoa nuorten maailmasta sekä nuoriin koskevista ilmiöistä. Tärkeimpinä tavoitteina ovat uusien työkalujen kehittäminen nuorten äänen tavoittamiseen sekä nuorten ja aikuisten välisen vuoropuhelun parantamiseksi. (Aseman Lapset 2016.)

Löytävän nuorisotyön lähtökohtana on kasvatuksellinen ja syrjäytymistä ehkäisevä ote. Nuoriin suhtaudutaan leimaamattomasti ja myönteisesti julkisissa ja puolijulkisissa paikoissa sillä periaatteella, että nuoruus on sallittua ja nuorilla on oikeus toimia samoissa arkipäiväisissä ympäristöissä siinä missä aikuisetkin. Löytävässä nuorisotyössä nuorten tervettä kasvua ja kehitystä parannetaan jalkautamalla nuorten omiin toimintaympäristöihin ja tuomalla nuorten kohtaamisen osaamista. Löytävän nuorisotyön tausta-ajatuksena on kokemus hyväksytyksi tulemisesta ja ikätasoinen osallistumisoikeus yhteisissä tiloissa edistää vastuullisuutta ja aktiivista aikuisuutta. (Aseman Lapset 2016.)

Löytävässä nuorisotyössä korostuu moniammatillisen verkostoyhteistyön merkitys kohdistaa resurssit tehokkaaseen käyttöön. Kohdistamalla yhteiset tavoitteet verkostotyössä nuoriin huolestuttaviin ilmiöihin, mahdollistetaan nopea reagointi sekä ennakoiva työ. Avoimella yhteistyöllä sekä tiedonjaolla voidaan luoda turvallisia ja viihtyisiä yhteisiä tiloja.

3.3 Motörisoitu nuorisotyö

Motörisoitu nuorisotyö on Aseman Lapset ry:n koordinoima epävirallinen työryhmä, johon kuuluvat liikkuvan nuorisotyön parissa työskenteleviä ammattilaisia ympäri Suomea. Verkosto syntyi havahtumisena ilmiöön, jossa ympäri Suomea ilmaantui viritelmiä liikkuvasta nuorisotyöstä, mutta kaikki tekivät töitä toisistaan tietämättä. Verkoston tarkoituksena on ollut luoda lähtöalusta pohtimaan samoja nuorisotyöllisiä kysymyksiä, rajoitteita ja etiikkaa, joita esiintyy liikkuvassa nuorisotyössä. Verkoston tavoitteena on pyrkiä vastaamaan nuorten hengailukulttuurin muutokseen löytämällä yhteisiä ratkaisuja. Tavoitteena on mahdollistaa työmuodon kehittämistä, levittämistä ja vakiinnuttamista menetelmänä nuorisotyön ”työkalupakkiin”. Verkostossa pyritään tuomaan esille työmuodon huomioimista matalan kynnyksen palveluna ja mahdollistamista lain ja rajojen puitteissa osana muuta nuorisotyötä. Verkosto tarjoaa myös mahdollisuuden vertaistukeen, yhdessä oppimiseen ja hyvien käytäntöjen levittämiseen. Verkoston mottona on: ”Nuorisotyötä kannattaa tehdä siellä missä nuoret ovat ja viedä heille, joilta se puuttuu.”

4 TUTKIMUSTEHTÄVÄN RAJAUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön kohteena ovat liikkuvat työmuodot nuorisotyössä, joita olen lähestynyt teoreettisessa viitekehyksessä avoimen- ja etsivän nuorisotyön näkökulmasta. Tutkimuksen ensisijaisena tarkoituksena on tuottaa tietoa työntekijöiden kokemuksista liikkuvien nuorisotyömuotojen hyödyistä nuorten ja nuorisojoukkojen kohtaamisessa.

Tutkimuksen kohdejoukkona on Aseman Lapset ry:n epävirallinen työryhmä: Motörisoitu nuorisotyö, joka koostuu eri kuntien nuorisopalveluiden työntekijöistä ja järjestön omista Walkers-toimintojen työntekijöistä, jotka ovat hyödyntäneet tai hyödyntävät työssään liikkuvia työmuotoja. Kaikkia haastateltavia yhdistävät kokemukset liikkuvien nuorisotilojen hyödyntämisestä omassa työssään eri paikkakunnilla, joten on mielenkiintoista havaita, miten eri paikkakunnilla toteutettavat työtavat eroavat toisistaan ja löytyykö niistä yhtäläisyyksiä.

Olen valinnut opinnäytetyöhöni nuorisotyöntekijöiden näkökulman ja tutkin, kuinka nuorisotyöntekijät kokevat liikkuvien palvelujen hyödyt nuorisotyön kentällä. Omasta näkökulmastani liikkuvien työmuotojen hyödyt ilmenevät nuorten kohtaamisessa ja tiedon tuottamisessa koskien uusia nuorisoilmiöitä. Hyödyntämällä liikkuvia palveluja nuoria pystytään kohtaamaan tehokkaammin heidän omissa toimintaympäristöissään. Opinnäytetyön tarkoituksena ei ole kritisoida nykyistä perusnuorisotyötä eli avointa nuorisotyötä ja nuorisotalotoimintaa, vaan hyödyntämällä liikkuvia nuorisotyön muotoja voidaan täydentää jo valmiiksi sitä työtä ja tehokkaammin kohdata nuoria. Väistämättä opinnäytetyössä verrataan kyseisiä työmuotoja toisiinsa, mutta pyrkimyksenä on välttää työmuotojen vastakkainasettelua ja korostaa niiden tarpeellisuutta täydentää toisiaan.

Opinnäytteen päätutkimuskysymyksenä on: Minkälaisia kokemuksia työntekijöillä on liikkuvasta nuorisotyöstä?

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät

Tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen. Olen valinnut tutkimusmenetelmäksi laadullisen tutkimuksen, koska menetelmä sopii parhaiten vastaamaan opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Laadullinen tutkimus sopii menetelmänä parhaiten, koska siinä lähtökohtaisesti ollaan kiinnostuneita ihmisten kokemuksista ja niille annetuista merkityksistä, inhimillisen toiminnan ymmärtämisestä ja vähän tutkituista ilmiöistä. Tutkimuksen lähtökohtana on siis ihmistutkimus. Opinnäytetyön tutkimuskysymykseen pyritään vastaamaan hyödyntämällä laadullista tutkimusmenetelmää, koska tavoitteena on selvittää käyttäytymisen merkitystä ja sen konteksti. Laadullisen tutkimuksen avulla tuodaan esille tutkittavien havainnot tilanteista ja annetaan mahdollisuus heidän menneisyytensä ja kehitykseensä liittyvien tekijöiden huomioimiseen. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 27.)

Kvalitatiivinen tutkimusote perustuu induktiivisen prosessiin, jossa eteneminen tapahtuu yksityisestä yleiseen. Laadullisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita useasta yhtäaikaisesta tekijästä, jotka vaikuttavat lopputulokseen. Asetelma on

muuttuva siinä mielessä, että sen luokat muotoutuvat tutkimuksen kuluessa ja se on kontekstisidonnainen. Tavoitteena on kehitellä teorioita ja säännönmukaisuuksia suuremman ymmärtämisen toivossa eli tutkimus on pikemminkin kontekstuaalista kuin universaalista. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 25).

Opinnäytetyön tutkimus toteutetaan teemahaastattelun avulla, koska tavoitteena on saada tietoa ihmisten kokemuksista ja luoda mahdollisimman avoin sosiaalinen vuorovaikutustilanne. Teemahaastattelu on tutkimukseeni relevantti metodi, koska sillä pyritään tuottamaan tietoa vähemmän tunnetuista ilmiöistä. Teemahaastattelu on lomakehaastattelun ja avoimen haastattelun välimuoto, joka ei etene tarkkojen valmiiksi muotoiltujen kysymysten mukaan, vaan joustavasti ennalta määritettyjen teemojen mukaisesti. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Haastattelu on yksi käytetyimmistä tiedonhankinnan muodoista. Haastattelu sopii parhaiten menetelmänä, kun halutaan saada tietoa ihmisten mielipiteistä, kerätä tietoa käsityksistä ja uskomuksista sekä silloin, kun halutaan ymmärtää, miksi ihmiset toimivat havaitsemallamme tavalla tai miten he arvottavat tapahtumia. Luonnollisesti haastattelun avulla voidaan tuottaa tietoa edellä mainittuihin asioihin, sillä keskustelu on lähellä arkista käytäntöä ja metodina haastattelu miellyttää tutkimuksen eri osapuolia. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 11.)

Haastattelun etuna on ihmisen korostaminen tutkimustilanteessa subjektina eli hänellä on mahdollisuus tuoda esille omia mielipiteitään mahdollisimman vapaasti. Ihminen on tässä tapauksessa tutkimuksessa merkitystä luova ja aktiivinen osapuoli. Haastattelu metodisena menetelmänä on hyvä toteuttaa, kun kysymyksessä on vähän kartoitettu tuntematon alue ja silloin kun halutaan sijoittaa haastateltavan puhe laajempaan kontekstiin. Haastattelu toimii parhaiten tutkimuksessa, koska tiedetään jo valmiiksi, että tutkimuksen aihe tuottaa monitahoisia ja moniin suuntiin viittaavia vastauksia. Tutkimuksessa halutaan myös selventää vastauksia ja syventää saatavia tietoja, jotka nousevat esille tutkimuksen aiheesta. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 35.)

Haastattelun etu aineistonkeruumenetelmänä on myös se, että haastateltavaksi voidaan valita henkilöitä, joilla on jo valmiina tietoa ja kokemusta tutkittavasta ilmiöstä. Valitsemani haastateltavat ovat kaikki työskennelleet tai työskentelevät liikkuvien nuorisotyömuotojen parissa. Teemahaastattelun avulla on tavoitteena käydä puolistrukturoidun haastattelurungon mukaista keskustelua tutkimuksen aihepiiriin liittyvistä teemoista ja huomioimaan haastateltavien subjektiiviset tulkinnat. Lähtökohdat haastatteluun ovat ensiksi tieto siitä, että haastateltavat ovat kokeneet tietyn tilanteen ja toiseksi, että tutkija on selvittänyt tutkittavan ilmiön olettavasti tärkeitä osia, rakenteita prosesseja ja kokonaisuutta. Teemahaastattelu toimii aineistonkeruumenetelmänä, koska sillä pystyy kohdentamaan haastattelun tiettyihin teemoihin, joista keskustellaan. Haastattelu etenee yksityiskohtaisen kysymysten sijaan tiettyjen keskeisten teemojen varassa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 47; Puusa & Juuti 2011, 76.)

Teemahaastatteluun valitsemani teemat valikoituivat jo ensimmäisten opinnäytetyön tilaajan kanssa käymieni tapaamisten aikaan. Lisäksi Motörisoitu nuorisotyö -verkoston suunnittelutapaamiset Nuori2017 -tapahtuman liittyen helpottivat teemojen valikoimista sekä niiden ympärillä pyörivien tarkentavien kysymysten luomista. Lopulta teemahaastattelurunko (liite 1) muodostui työntekijöiden kokemuksesta liikkuvasta nuorisotyöstä ja käsiteltävinä teemoina ovat nuorten kohtaaminen, työntekijän osaaminen ja yhteistyön merkitys liikkuvassa nuorisotyössä. Opinnäytetyön tilaajan toiveesta työntekijän osaamisen -osuudesta muodostui olennainen osuus Nuori2017 -tapahtuman esityksestä. Haastatteluprosessi alkoi pohjustamalla haastateltavien näkemyksiä nuorisotyön nykytilasta, haasteista ja liikkuvista nuorisotyön muodoista käytännössä, päättyen lopulta työntekijöiden kehittämissuhteisiin ja tulevaisuuden näkemyksiin.

Teemahaastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina, mutta harkinnassa oli myös ryhmähaastattelun suorittamista sen kustannustehokkuuden ja monimuotoisuuden vuoksi. Ongelmaksi koitui lopulta koordinoitukysymys, sillä haastateltavat asuvat ympäri Suomea ja kaikille sopivan paikan ja ajankohdan järjestäminen ryhmähaastattelua varten oli haasteellista. Yksilöhaastattelussa on syytä painottaa aidon sosiaalisen vuorovaikutustilanteen tärkeyttä, joka voidaan toteuttaa

suorittamalla teemahaastattelut kasvotusten, koska se luo rennomman ilmapiirin haastattelijan ja haastateltavan välille. Tarpeen vaatiessa voidaan hyödyntää Skype-haastattelua, joka mahdollistaa kauimpana asuvien haastateltavien taapamisen verkossa.

Tutkimukseen valittujen haastateltavien henkilöiden valinta rajautui lopulta Motörisoitu nuorisotyö -verkoston kuuluviin henkilöihin, jotka ovat mukana Nuori2017 - tapahtuman seminaarin toteutuksessa. Lopullinen valinta kohdistui Aseman Lapset ry:n Walkers-bussin ja -auton, Kemin nuorisopalvelujen Puuhapakun, Turun nuorisopalvelujen Nuokkaribiilin ja Espoon nuorisopalvelujen Kesäpakun työntekijöihin. Haastateltavat koostuvat viidestä henkilöstä, joilla on kokemusta liikkuvasta nuorisotyöstä ja laaja-alainen tietoperusta sen menetelmistä, kohderyhmistä, mahdollisuuksista ja haasteista. Valikoidusta otannasta löytyy myös monipuolisuutta, sillä heistä kolme työskentelee kunnallisen nuorisopalveluiden parissa ja kaksi nuorisojärjestössä. Mielenkiintoista on tarkastella minkälaisia yhtäläisyyksiä sekä eroavaisuuksia eri organisaatioissa työskentelevien kokemuksista nousee esille. Lisäksi mielenkiinto kohdistuu työntekijöiden kokemuksiin alueellisten erojen vaikutuksesta liikkuvassa nuorisotyössä.

5.2 Aineistonkeruuprosessin eteneminen

Haastattelut sovittiin vuoden 2017 helmikuun lopulle ja onnekseni sain kaikki haastattelut sovittua kahden viikon sisälle. Kahden henkilön haastattelut toteutin Skype-haastatteluna ja perusteena sille oli heidän asuinpaikkansa etäisyys omastani. Skype-haastattelun haasteena olivat ulkopuoliset tekijät, kuten laitteiston toimivuus, internetyhteyden pysyvyys ja haastattelujen nahoittaminen. Ennen Skype-haastattelujen toteuttamista asensin ulkopuolisen ohjelman, jolla pystyy nauhoittamaan Skype-haastatteluja. Testasin nauhoitusohjelman etukäteen, jotta pystyin varmistumaan, että ääniteet ovat laadukkaita. Loput kolme haastattelua suoritettiin kasvotusten. Nämä haastattelut taltion tablettitietokoneella.

Haastattelut etenivät sujuvasti. Toki ensimmäisen haastattelun aikana oli osaltani havaittavissa pientä kankeutta, mutta loppua kohden vuorovaikutus oli sujuvaa ja hedelmällistä. Haastatteluita tehdessäni kirjoitin paljon muistiinpanoja, jotka hel-

pottivat haastattelun kulkua, mutta myös muuttivat teemahaastattelurungon mu-
kaista etenemistä. Lisäksi ensimmäisen haastattelun jälkeen kävi ilmi, mitkä tee-
mat ja niiden tarkentavat kysymykset olivat oleellisia ja haastattelurunkokin muut-
tui ensimmäisen haastattelun jälkeen yksinkertaisemmaksi. Mitä pidemmälle ai-
neistonkeruuprosessi eteni, sitä sujuvammin haastattelut menivät. Lisäksi aineis-
tonkeruuprosessin edetessä pystyin paremmin tekemään poimintoja ja olin val-
miimpi johdattelemaan haastattelua kohti haluamani aihealueita.

5.3 Aineiston analyysi

Aineisto koostuu viidestä nuorisotyötä tekevän työntekijän haastatteluista, joista
neljä on miehiä ja yksi nainen. Haastateltavilla on pitkä työkokemus nuorison pa-
rissa tehtävästä työstä ja työnimikkeinä ovat nuoriso-ohjaaja, tuottaja, toiminta-
vastaava, valtakunnallinen koordinaattori ja johtava nuoriso-ohjaaja. Haastatelta-
vien ikähaarukka on 25-50 vuotta ja he edustavat Helsinkiä, Espoota, Turkuja ja
Kemiä. Aineistoa muodostui taltioituna noin viisi tuntia ja litteroitua tekstiä syntyi
noin 50 sivun verran. Tutkimuksen edustavuus koostuu viidestä otoksesta eli voi-
daan puhua myös harkinnanvaraisesta näytteestä, sillä tutkimuksessa pyritään
ymmärtämään syvällisemmin jotain tapahtumaa, saamaan tietoa jostain paikalli-
sesta ilmiöistä tai hankkimaan uusia teoreettisia näkökulmia tapahtumiin ja ilmiöi-
hin. Viiden henkilön otanta on perusteltu, sillä haastattelujen edetessä aineistos-
sa oli havaittavissa saturaatiota, eli haastateltavat eivät antaneet enää mitään
olennaista uutta tietoa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 59-60.) Aineiston edustavuudes-
ta voidaan todeta, että koska liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelee määrälli-
sesti vähän henkilöitä, viiden henkilön otannasta nousee tarpeeksi tietoa, jotka
mahdollistavat merkittävien teoreettisten tulosten muodostumisen.

Seuraavana vaiheena haastattelujen suorittamisen jälkeen oli tallennetun laadul-
lisen aineiston puhtaaksi kirjoittaminen sanasanaisesti eli aineiston litterointi. Ai-
neiston litteroiminen on tärkeä osa analyysiprosessia, sillä se mahdollistaa sekä
helpottaa päätelmien tekemisen. Usein litterointi voidaan tehdä joko koko kerä-
tystä aineistosta tai teema-alueiden mukaisesti valikoiden. (Hirsjärvi, Remes &
Sajavaara 2013, 222.) Lopulta koko kerätty aineisto litteroitiin, koska se varmisti
kaiken tiedon hyödyntämisen analyysivaiheessa.

Aineiston puhtaaksi kirjoittaminen on työläs prosessi ja vaati tutkijalta tarkkuutta sekä kärsivällisyyttä. Haastatteluaineistoa muodostui lähes viiden tunnin verran ja litteroitua aineistoa noin 50 sivun verran. Kasvotusten suoritettujen haastattelujen litterointi sujui mutkitta, mutta Skype-haastattelujen avulla suoritettut tuottivat jonkin verran haasteita. Haasteiksi muodostuivat Skype-haastattelujen tietyissä kohdissa ilmenevät yhteysongelmat sekä äänenlaatu. Litteroinnin aikana jouduin monesti kuuntelemaan saman kohdan uudelleen varmistaakseen, ettei haastateltavan viesti jäisi puutteelliseksi. Litteroinnin jälkeen seuraava looginen askel onkin puhtaaksi kirjoitetun aineiston analyysi.

Teemahaastattelun avulla kerätty aineisto on usein runsas ja aineiston analyysi ja tulkinta on työläs prosessi. Yleisin tapa laadullisen tutkimuksen analyysiin on sisällönanalyysi, joka alkaa jo haastatteluvaiheessa. Aineiston analyysi eteni Hirsjärvi ja Hurmeen (2004, 147) määrittelemällä lähestymistavalla, jossa haastatteli- ja tulkitsee aineistoa yksin hyödyntäen kolmea menettelyä: rakentuminen, selvittäminen ja varsinainen analyysi. Aineistoa voidaan analysoida kahdesta lähestymistavasta: selittämiseen pyrkivässä tai ymmärtämiseen pyrkivässä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 224.) Tässä tapauksessa lähestymistapa on ymmärtämiseen pyrkivä johtuen laadullisesta tutkimusmenetelmästä.

Laadullisen tutkimusprosessin alussa tutkijan on päätettävä teorian merkitys suhteessa tutkimukseen. Tutkimusaineiston analyysiä voidaan toteuttaa teorialähtöisesti, aineistolähtöisesti tai teoriasidonnaisesti. Teorialähtöistä analyysitapaa voidaan kuvata tavalla, jossa analyysi perustuu jo olemassa olevaan teoriaan tai malliin. Toinen termi kyseiselle analyysitavalle on deduktiivinen analyysi, jossa edetään yleisestä yksityiseen. Aineistolähtöisellä analyysitavalla tarkoitetaan teorian rakentumista aineisto lähtökohtana. Tässä tapauksessa puhutaan induktiivisesta päättelystä, jossa edetään yksittäisistä havainnoista yleisempiin. Kolmantena vaihtoehtona on teoriasidonnainen analyysitapa, joka on teoria- ja aineistolähtöisen tutkimuksen välimaastossa. Teoriasidonnaisessa analyysissä aineiston analyysi ei perustu teoriaan, mutta ne ovat havaittavissa. Tässä tapauksessa teoriaa hyödynnetään tukemaan aineistosta tehdyille löydöksille. Sisällönanalyysissä

aineistoa analysoidaan ensin erittelemällä, jonka jälkeen seuraavat yhtäläisyyksi-
en ja erojen etsiminen päättyen lopulta tiivistämiseen. (Saaranen-Kauppinen &
Puusniikka 2006.)

Aineiston analyysin suoritin teoriaohjaavana sisällönanalyysinä hyödyntäen teo-
reettisessa viitekehyksessä avattuja käsitteitä, mutta tavoitteena oli tehdä myös
poimintoja analyysin aikana myös teemoista, joita ei välttämättä ole vielä käsitel-
ty. Analyysissä edettiin yleisestä yksityiseen ja pyrin löytämään analyysin aikana
tutkimuskysymykseen olennaisia löydöksiä. Aineiston litteroinnin jälkeen tallen-
sin haastattelut omiin tiedostoihin ja tulostin ne teemoittelua ja koodausta varten.

Haastattelujen litteroinnin jälkeen seuraa aineiston pelkistäminen eli teemoittelu.
Teemoittelun avulla aineistosta nostetaan esille tutkimusongelmaa valaisevia
teemoja. Tärkeintä on poimia tutkimuskysymystä vastaavia olennaisia aiheita,
joista muodostuu laaja sitaattikokoelma. Teemoittelussa on tärkeää myös teorian
ja empirian vuorovaikutus, joka nousee esille tutkimusteksteissä toisiinsa lomit-
tumisena. (Eskola & Suoranta 1998, 125.)

Aineiston koodaaminen kannattaa, sillä se helpottaa sen käsittelyä. Koodaamisel-
la voidaan erottaa aineistosta samankaltaisuuksia ja helpottaa lopullista analyysiä
toimimalla osoitteina laajassa aineistossa. Koodausyksikköinä voivat toimia esi-
merkiksi sanat, lauseet, rivit, kappaleet tai pidemmät tekstiosiot. Litteroituun ai-
neistoon voidaan koodata käsin käyttämällä esimerkiksi värikyniä, alleviivauksia,
merkkejä, symboleja, numeroita ja kirjaimia. Lisäksi tekstinkäsittelyohjelmalla
voidaan hyödyntää erilaisia työkaluja, kuten alleviivauksia, maalaamista, erilaisia
fontteja, tummennuksia ja alaviitteitä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniikka 2006.)

Aloitin teemoittelun lukemalla aineiston useaan kertaan ja tekemällä tulostettuun
aineistoon käsin muistiinpanoja ja alleviivaamalla olennaisia aiheita liittyen tutki-
muskysymykseen. Analyysirunkona hyödynsin teemahaastattelurunkoani ja poi-
min aineistosta tärkeimmät aiheet, jotka liittyivät liikkuvan nuorisotyön päätee-
moihin. Etenin teemahaastattelurungon mukaisesti teema kerrallaan ja samalla
alleviivasin sekä tein paljon muistiinpanoja. Vertailin samanaikaisesti viiden eri

haastateltavan liitteroidut aineistot ja yritin etsiä niistä samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Yritin poimia tulostetusta aineistosta myös asioita, jotka eivät välttämättä liittyneet pääteemoihin, mutta olivat olennaisia tutkimuksen kannalta.

Lopulta tulokset rakentuivat liikkuvan nuorisotyön pääteemojen ympärille. Analyysin aikana muodostui laaja sitaattikokoelma, jota hyödynsin tulososiossa yhdistelemällä ja vertailemalla liikkuvan nuorisotyön kirjallisuuteen. Eskolan & Suorannan (1992) mukaan teorian ja empirian vuorovaikutus on tärkeää analyysin aikana, joten palasin useaan otteeseen vertaamaan liikkuvan nuorisotyön kirjallisuutta ja aineistoa keskenään. Laadullisen aineiston käsittely sisältää monta vaihetta ja eteneminen ei tapahdu lineaarisesti vaan spiraalimaisesti. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 144.) Lopulta tulososio rakentui liikkuvan nuorisotyön pääteemojen eli liikkuvat nuorisotyön muodot käytännössä, nuorten kohtaaminen, yhteistyö liikkuvassa nuorisotyössä, työntekijän osaaminen sekä työote ja kehittämis ehdotukset sekä liikkuvan nuorisotyön tulevaisuus.

Tutkimuksessa on syytä ottaa huomioon tutkimuseetiikkaan liittyviä kysymyksiä, joita ohjaavat hyvä tutkimuskäytäntö. Tämä edellyttää, että tutkija saa tutkittavalta annetun suostumuksen. Tutkittavalle kerrotaan oleelliset tiedot tutkimuksen kuluista ja miten tutkimusaineistoa tullaan käyttämään. Opinnäytetyössä halutaan korostaa, että tutkittavat ovat osallistuneet tutkimukseen vapaaehtoisesti ja heitä on informoitu tutkimuksen kuluista sekä tietojen käyttämisestä. Tutkimustietojen käsittelyssä on pyritty luottamuksellisuuteen ja anonymiteettiin. Anonymiteettiä on tutkimuksessa korostettu poistamalla tutkimustuloksista henkilökohtaiset tiedot, kuten esimerkiksi nimet. Tämän takia tulososion sitaattien jälkeen käytetään H1 tapaista ilmaisua, millä tarkoitetaan haastateltavaa numero 1. Toisaalta pienen otannan ja rajoittuneen toimijoiden vuoksi täysi anonymiteetti on haastavaa, joten samojen työmuotojen parissa työskentelevät voivat tunnistaa haastateltavat.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

6.1 Liikkuvat nuorisotyön muodot käytännössä

Liikkuvat nuorisotyön muodot ovat haastateltavien mukaan tarpeellisia, jotta voidaan vastata nuorisotyölle asettamiin haasteisiin. Oli mielenkiintoista tutkia mistä lähtökohdista työmuodot ovat saaneet alkunsa ja miten ne ovat vakiinnuttaneet paikkansa organisaatioiden toimintamuotoihin. Turun Nuokkaribiili on oiva osoitus nuorten osallistamisesta ja kuulemisesta, sillä toiminta lähti käyntiin nuorten omista tarpeista ja haluista.

” Sekin lähti tää on hieno trendisana.. se oli osallistamista enne kuin tota osallistaminen oli muotii, eli nyt on useampi vuosi nii.. joku siis kesäloma, kesäloma aikana oli ihan normaali nuokkaripäivä ja sitten tota muutama nuori oli sillai et hitto ku on nätti keli et ois siisti ku nuokkarin vois siirtää tonne rantsulle tälläsenä päivänä nyt siitä.. siitä lähti tällänen ajatus et no ehkä taloa ei voi siirtää mut jos jostain saatais joku paku lainaa, otettais vähän kamaa ja mentäis sinne..” (H4)

Kemin Puuhapaku on toisaalta osoitus nuorisotyöntekijöiden luovuudesta lähteä kehittämään uusia tapoja toteuttaa nuorisotyötä. Puuhapakun toiminnan aloittaminen ja siitä seuraava verkostointi muiden toimijoiden kanssa johti Espoon kaupungin nuorisopalvelujen innostukseen lähteä kehittämään omaa versiotaan liikkuvasta nuorisotyöstä.

”..me kirottiin mun ekan kesän jälkeen et nuorille ei oo mitään kemis kesällä meil on vaan liikennepuisto mikä söi meidän henkilökunnan ja sit kun nuorisotilan ei vetänyt niin et auki ja sit oltiin kokeiltu semmost silloin ekana kesänä et käytiin jossain lähiliikuntapaikoilla pyörimässä mutta tota sinne ei sit tietenkään tullut ketään. Käytiin hakemassa kaupungin varikolta hakemassa halvin ja rämäsin vanha semmonen tietyö auto ja pakattiin se täyteen ja saatiin siihen teipit paikalleen semmoselta teipparilta sponssina ja siitähän se sitten lähti

se oikeastaan koko idea ja sit siitä asti kun se eka kesä meni niin hyvin niin tota siitähän se innostus sitten vaan jatku.” (H3)

Walkers-bussin toiminnan aloittamista edelsi vahvasti historia 2000-luvulla ja siihen aikaan yhteiskunnan luomat haasteet. Alla oleva on hyvä esimerkki, kuinka nuorten kokoontumiskulttuuri aiheutti huolenaihetta ja johti ideaan lähteä toteuttamaan liikkuvaa nuorisotyötä. Haastateltavien kokemuksia oli mielenkiintoista seurata erityisesti siksi, koska jokaisella oli erilaiset lähtökohdat, joiden mukaan lähtivät toteuttamaan liikkuvan nuorisotyö toiminnan aloittamista.

” Mut sit me alettiin niitä hätähuutoja alko ja ku me tehtiin tässä niinku Walkers toiminnan kautta niin ruvettiin niinku huomaamaan sitä et ei vitsi et ne niinku oleilee tuol ja me viestiteltiin sitä, monest suunnast sai kuulla ja luettiin lehdistä mitä nuoret olivat aiheuttaneet missäkin viikonloppuna kokoontuessaan hietsussa tai kaikenlaista tapahtumaa oli nii sit niinku sit tuli ideaa siihen et tämmösest bussista.” (H1)

Liikkuva nuorisotyö tavoittaa tehokkaammin nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään. Jalkautuvaan työhön verrattuna liikkuvassa nuorisotyössä käytetyt työvälineet madaltavat kynnystä osallistua toimintaan ja toimivat hyvinä kohtaamisen välineinä. Auto ja bussi toimivat ikään kuin symboleina, jotka viestittävät nuorille, aikuisille ja muille toimijoille, että nuorisotyö ja nuorisotyön ammattilaiset ovat läsnä. Tavallaan liikkuvan nuorisotyön välineet eli ajoneuvot toimivat tehokkaana tapana markkinoida nuorisopalveluita nuorille, aikuisille ja toimijoille. Esimerkiksi yksi haastateltava nosti uusien kohderyhmäasiakkaiden lisääntyneen tavoittamisen lisäksi asiakkaiden vanhemmat.

”..mun mielestä viel tärkeämpää niin se tavoittaa asiakkaiden vanhempia.. sit pystyy juttelee vanhempien kanssa ja kertomaan täst nuokkaribiillistä ja lisäksi kaikesta muusta nuorisopalveluiden toiminnasta et se on sellast tosi.. tosi tehokasta sissimarkkinointii myös omalla tavallaan.” (H4)

Tutkimuksen aikana haastateltavat nostivat esille paljon mahdollisuuksia ja hyötyjä liikkuvasta nuorisotyöstä. Työntekijöiden kokemukset tilan liikuteltavuudesta sekä parantuneesta nopean reagoinnin mahdollisuudesta ja monipuolistuneen tarjonnan soveltamisesta toimintaan korostivat liikkuvan nuorisotyön hyötyjä menetelmänä.

”..riippuu tilanteesta minkälainen se.. minkälainen se nopean reagoinnin tarve on et nythän esimerkiks meil on niinku Aseman lapset ja nuorisopalvelut niin tota iso omena ostoskeskukseen tehtiin nopeasti se päätös et jalkaudutaan nytten.. muutaman viikko sinne joka ilta mahdollisesti ja siin on sit seurakunta ja vartijat..” (H5)

Työntekijät myös kokevat, että liikkuvalla nuorisotyöllä pystytään nopeammin reagoimaan esimerkiksi nuorten tappeluihin. Koska työvälineenä on ajoneuvo, työntekijät pystyvät nopeasti saman illan aikana olemaan läsnä eri paikoissa ja ratkomaan nuorten pulmatilanteita, kuten tappelut ja häiriökäyttäytymiset. Liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan työskennellä ennaltaehkäisevästi ja parhaimmassa tapauksessa vaikuttaa yhteistyössä viranomaisten kanssa nuorten tappeluihin.

”..me ollaan siellä kaduilla ja pystytään sitten on myös tämmösiä esimerkkejä mis on tappelut jatkunut koulun jälkeen ja eihän ne meen sen jälkeen nuorisotalolle jatkamaan sitä tappelua vaan ne menee niinku kaupan eteen tai johonkin puistoon ja me ollaan hirveen monesti pystytty sitten niinku puuttumaan näihin asioihin kun me ollaan jo siellä missä ne nuoret viettävät aikaansa..” (H2)

Käytännön kokemuksia liikkuvan nuorisotyön monipuolisuudesta korostuivat haastattelujen aikana. Työntekijöiden mukaan liikkuvat työmuodot tarjoavat enemmän mahdollisuuksia suunnitella ja organisoida toiminnan laatua ja kohde-ryhmän tavoittamisessa.

” Joo ja sit just että sen tavallaan monipuolisuus että se on vaan omasta mielekuvituksesta kiinni että kuka siellä tekee niinku on pu-

huttu että siellä voi olla vaikka poliisi ja sosiaalityöntekijä ja nuorisohjaaja.. ne menee tekemään mitä sit menee tekemään et se ite voidaan määritellä ketä siellä on, mitä työvälineitä, mitä menetelmiä, mitä lähdetään tekemään ja minne mennään tekee tai tavoitellaan et siinä pystyy todella niinkö kohdentaa sen et mitä haluat sillä tavoittaa ja tehdä..” (H5)

”..käytännös rajatontahan tää työ on et tää on mahdollisimman helppo muokata vaikka ja mihin suuntaan ja kenelle tahansa käytännössä.” (H4)

”Tää voi olla kausittaista tää voi olla niinku projektimaista työtettä täs mukana tätähän niinku.. mä näen niinku et kyl täs on sellanen tulevaisuuden työkalu monenlaiseen..” (H1)

Liikkuvan nuorisotyömuodot käytännössä osiossa pyrittiin kuvaamaan työntekijöiden kokemuksia sen mahdollisuudesta, soveltavuudesta ja toiminnan aloittamisesta. Liikkuvalla nuorisotyöllä kyetään toimimaan nuorten omissa ympäristöissä ja viemään nuorisotyöllistä osaamista sinne missä sitä tarvitaan. Oli mielenkiintoista myös tutkia, miten liikkuvaa nuorisotyötä toteutetaan käytännössä eri organisaatioiden toimintamuotona.

6.2 Nuorten kohtaaminen

Nykypäivänä nuorisotyölliset haasteet ovat sidoksissa yhteiskunnan muutokseen ja sen asettamiin paineisiin. Nuorisotyölliset haasteet nykypäivänä liittyvät enimmäkseen kykyyn vastata muuttuviin ilmiöihin sekä nuorten kohtaamiseen. Nuoret ovat aina nuoria ja nuoruus ei sinänsä ole muuttunut, mutta nuorten liikehdintä sekä tapa kokoontua on pitkälti erilaista kuin aikaisemmin. Nykyään on haaste tarjota nuorille yhteen muottiin sopivia palveluita, koska nuoria ei nähdä enää homogeenisena massana ja yhteiskunnan monimuotoistuminen on luonut jännitteitä siihen, miten nuorisotyötä tulisi tehdä ja minne palveluita tulisi viedä. Liikkuva nuorisotyö parantaa nuorisopalveluiden tavoitettavuutta erityisesti syrjäseuduilla, joissa ajetaan alas nuorisotiloja ja keskitetään palveluita suurimpiin kau-

punkeihin. Lisäksi liikkuvalla nuorisotyölle pystytään parantamaan nuorten osallisuutta ja vaikuttamista sekä tavoittamaan palveluiden ulkopuolelle jääneitä nuoria.

Nuorisotyön tekemisen kulttuuria ja resursseja säätelee vahvasti nuorisopolitiikka, jolla tarkoitetaan Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista. Haaste nuorisotyölle nykypäivänä on haastateltavien mukaan yksimielisesti resurssien väheneminen sekä pelko rahoituksen saatavuudesta. Myös resurssien kohdentamiseen liittyviä haasteita ilmeni. Lisäksi kuntaliitokset tuottavat nuorisotyölle omia haasteitaan, sillä etäisyydet pitenevät, joka vaikuttaa palvelujen saamiseen ja keskittämiseen suurimpiin kaupunkeihin.

”..paljon mä näen että resursseja menee myös hukkaan et niitä vois ehkä kohdentaa.. kohdentaa niinku paremmin sinne missä sitä työtä tarvitaan mistä nyt sit täs teemas onkin tietty kysymys..” (H1)

”..haasteena maakunnissa vaikuttaa olevan etäisyydet ja kuntaliitokset ja se että rahat vähenee niin eli nuorisotyöltä leikataan hirveesti rahaa tällä hetkellä eli ihan selkee resurssipuute tuolla maakunnissa ja sama sitten niinku pääkaupunkiseudulla tuntuu selkeesti olevan et on resurssipuutetta paitsi ehkä tämmösillä tietyillä alueilla jotka saa esimerkiksi positiivisen diskriminaation rahaa niin tuntuu et siel sitten on vähän paremmin varaa ja enemmän työntekijöitä mut et kyllä kaikki tämmösestä jatkuvasta niukkuudesta puhuu.” (H2)

” sit on tietenkin aina se politiikka ja nyt kun tietenkin raha on tiukassa niin sit se vähän.. siis aika paljon nyt on viime vuosinahan on pelännyt sitä et mitä rahoituksille käy ja varmaan niinku kaikilla toimijoilla on niinku omalta taholtaan se rahoitushaaste..” (H3)

Ylläolevat esimerkit tuovat ilmi, kuinka resurssipuute erityisesti rahan suhteen asettaa haasteen nuorisotyölle. Yksi teema, joka nousi haastateltavien keskuudessa nuorisotyön haasteista, liittyy vanhojen toimintamuotoihin luottamiseen ja

vastahakoisuuteen lähteä kokeilemaan uusia menetelmiä siellä missä työtä tulisi tehdä: nuorten omissa ympäristöissä.

”Ja sitten tietyllä tavalla niinku.. tietyntaista staattisuutta havaitsen myös sitten niinku henkilökohtaisesta näkökulmasta oman työn kautta eli niinku ehkä vähän vastahakoisuutta lähteä tekemään uudella tavalla töitä ja semmonen jämähtäminen vanhoihin, vanhoihin menetelmiin ja pidetään niistä kynsin hampain kiinni..” (H2)

”.. tää maailma sattuu kuitenkin muuttumaan aika nopeastikin ja jopa radikaalisti täs koko aika ympärillä niin myös meillä pitää olla sitä joustovaraa ja nuorisotyössä pitäis olla enemmän ja sitä mä en oo poistamas et nuorisotyöllä pitää aina olla hyvin vaikeit semmosii pysyviä työuotoi ja tapoja niinku on nuorisotilatoiminta. Mut onko kaikki nuorisotilatoiminta perusteltua?” (H1)

Nuorten kohtaaminen nousi tärkeäksi teemaksi tutkimuksen aikana, sillä liikkuvalla nuorisotyöllä kyetään parantamaan nuorten kohtaamista heidän omissa toimintaympäristöissään. Nuorten liikehdintä, kokoontumiskulttuurit sekä tarve aitoon vuorovaikutukseen aikuisten kanssa osoittavat liikkuvan nuorisotyön tarpeellisuuden kohtaavana työvälineenä. Teoreettisessa viitekehyksessä käsiteltiin nuorten hengailua julkisissa- sekä puolijulkisissa tiloissa ja myös, kuinka se ilmiönä määrittelee missä työtä tulisi tehdä.

” Koska tää perustuu hengailukulttuuriin.. ainakin me nähdään se meidän toiminnassa, me saadaan se palaute ihan välittömästi jotenkin tai se tulee nuorilta ku me kysytään niilt. Nuoret, nuorten tän päiväinen harrastus on hengailu.. se on sitä mitä aikuiset paheksuu, ne notkuu tuolla.. ne ei tee mitään. Periaatteessa ne tekee koko aika jotain.. ne harjoittelee vuorovaikutus..sosiaalisia taitojaan.” (H1)

” ..ne paikat jotenkin vaihtelee nopeammin ja nuorisokulttuurit muuttuu jotenkin nopeammin ehkä nykyään niin tää on ehkä se vastaus et

millä pystytään kans reagoimaan nopeasti et joskus tuntuu että.. varsin jos puhutaan kaupungin byrokratiasta niin ne on hitaita rattaita, joskus tuntuu siltä jotenkin.. perus nuorisotyöstä ja tästä on kadonnut semmonen niinkö sen nopeus ja soveltuvuus mikä on ollut mun mielest kuitenkin aina se valtti et, et ehkä tää varsin.. meil on kans tätä pop-uppia mietitty kokoajan et pitäs tehdä ja tuotettais toimintaa myös sen nuorisotilan ulkopuolella.” (H5)

Kokemukset nopeasta reagoinnista nuorisotyössä kävi ilmi, sillä verkkonuorisotyö kykenee tarjoamaan nopeaa toimintaa nuorison asioihin, mutta haastateltavien mukaan kasvokkain kohtaaminen ja aito vuorovaikutus aikuisen ja nuoren välillä ovat edelleen keskiössä laadukkaan kohtaamisen muodostumisessa.

”..no toi verkkomaailma on toinen mikä pystyy yhtä hyvin ja nopeasti reagoimaan mut se ei oo kuitenkaan niin konkreettista ja kohtaavaa työtä mitä tää liikkuva on. Kun täs oikeesti ihan fyysisesti nähdään ja kohdataan se nuori.” (H4)

Haastateltavien mukaan nuorten kohtaaminen on lisääntynyt ja palaute nuorilta on ollut pelkkää positiivista. Erityisesti liikkuva nuorisotyö on parantanut kohtaamisen laatua ja tuonut niihin uusia ulottuvuuksia. Vuorovaikutus nuorten ja työntekijöiden välillä ovat muuttuneet tasa-arvoisemmaksi ja aidommaksi nuorten omilla reviiireillä.

”..niin niitten tyyppien pitää ikään kuin olla sun kavereita omasta vapaasta tahdostaan sä et niinku sä et oo sen tilanteen herra niinku mitenkään keinotekoisesti vaan se on enemmän niinku sä oot tasa-arvonen niitten sun nuorten kanssa ja sit se luo myös semmosii tietynlailla paljon aidompia kanssakäymisiä. (H3)

” siin kohtaamises päästään johonkin semmoseen aidompaan ja.. ja autenttisempaan niinku.. mut me ollaan nuorten ympäristöissä ja silloin niin kuin.. mä en tiedä.. mä koen niinku et myös ne nuoret hyvin

ehkä pääsääntöisesti myös kunnioittaa, antaa meille niinku.. kunniaa ja kiitosta enemmän et niist on aivan mahtavaa se kuitenkin et ne arvostaa meitä ihan eri tavalla.” (H1)

Yksi työntekijä koki myös, että liikkuvalla nuorisotyöllä kontakti ja vuorovaikutussuhde nuoreen syntyy nopeammin. Nuoret avautuvat omista ongelmistaan paljon herkemmin verrattuna kiinteisiin toimintamuotoihin, mille ei vielä ole löytynyt konkreettista selitystä.

”..ammattilaiset eivät ole tottuneet et nuoret avaa oman elämänsä ja alkaa avautuu omist asioist niin nopeal aikataulul et jopa ensimmäisel kohtaamisella ku sä et.. sä et viel tunne nuorta nii ekaa kertaa nii hän voi kertoo jo niinku oman perheen ongelmista tai tai mikä se.. omist haasteista hyvinkin paljon ja se hätkähdyttää noi ammattilaisetkin..” (H1)

Nuorten arvostus liikkuvaa nuorisotyöntekijöitä kohtaan korostui haastateltavien mukaan, kun nuoret kokevat, että heitä varten tehdään ja toteutetaan asioita. Liikkuva nuorisotyö toimii helpottavana tekijänä sosiaalisen vuorovaikutuksen paikan syntymiseen, jossa nuorten keskinäiset ja työntekijöiden väliset suhteet syntyvät, vahvistuvat ja joissain määrin katkeavat ajan kuluessa. Gretchelin (2011) mukaan nuorisotyö toteutuu vuorovaikutussuhteissa nuoriso-ohjaajien ja nuorten välillä ja tasavertaisessa vuorovaikutuksessa välittyy dialogisen kasvatuksen periaate. (Kylmäkoski 2006, 12; Gretchel 2011, 7.)

Etsivän työn kehyksessä tärkein avainkäsite on kontakti. Erityisesti liikkuvassa nuorisotyössä kontakti syntyy nopeasti kasvotusten ja mahdollisesti omien kasvojen näyttäminen samoilla paikoilla säännöllisesti tekee työntekijät kohderyhmälle tutuksi. Kaartinen-Koutaniemen (2012) mukaan kontaktin ottamiseksi on oltava näkyvillä ja saatavilla. Lisäksi Hjordt (1995) luetteli yhdeksi tärkeäksi kenttätyön päätehtäväksi kontaktin solmiminen sekä yhtenä metodisena ulottuvuutena asennoitumisen, eli millä tavoin työntekijä lähestyy asiakkaita. Liikkuvassa nuorisotyössä työskennellään pitkälti etsivän työn raameissa ja tutkimus on nostanut

esille kontaktin merkityksen nuorten kohtaamisten edistäjänä. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 74-75; Hjortd 1995, 53-54.)

Nuorten kohtaamisen yhteydessä tutkimuksen haastateltavat mainitsivat liikkuvan nuorisotyön parantavan palvelujen ulkopuolelle jääneiden nuorten, jotka eivät millään tavalla osallistu nuorisotyön toimintamuotoihin, kohtaamisia.

”..sanotaan tää on nyt tosi tämmönen fiilispohjalta heitetty arvio mut sellanen 75-80 prosenttii meidän asiakkaista tyyliin pakun asiakkaista on niitä jotka ei muuten käy nuokkareilla .. et kyl se niinku.. tavoittaa aivan valtavasti niinku uusii.. uusii kohderyhmäkäsii asiakkaita..” (H4)

Liikkuvan nuorisotyön ja tilatyön välistä vastakkainasettelua pyrittiin haastatte- luissa välttämään, mutta väistämättä se nousi esille johtuen siitä, että nuorisotalo- toiminta on lähes synonyymi nuorisotyölle. Haastateltavat perustelivat, että nuori- sotalojen käyttöasteet ovat laskusuhdannaisia, niiden ylläpitoon ja vuokriin liittyvät kustannukset ovat korkeat ja kyseenalaistivat, että rajaako tilatyö kävijäkuntaan- sa tiettyyn kohderyhmään eli pystytäänkö kohtaamaan nuoria tehokkaammin liik- kuvan nuorisotyön avulla?

” Mut osa nuorisotaloista ammottaa tyhjyyttään ja ne on.. vaatii re- sursseja paljon, niit on kallis ylläpitää ja vähän niinku kuitenkin.. ha- luaisin innostaa ihmisiä avaamaan silmiään sille että voisko?.. onks tää nyt tää oikein tapa vastata näihin meidän alueen nuorten tarpei- siin?” (H1)

Tilatyössä vallitsee nuorten osallistumisen problematiikka, sillä nuorisotaloilla saattaa olla vahva yhteisöllisyyden tunne ryhmien välillä, mikä nostaa kynnystä osallistua. Ne nuoret, jotka eivät kuuluva nuorisotaloporukkaan saatetaan jopa koeta uhaksi eikä heitä haluta mukaan toimintaan. Puhutaan Penningtonin (2005) määrittelemästä ryhmän kiinteydestä eli koheesiosta, joka saattaa pahimmassa tapauksessa estää muiden nuorten osallistumista avoimeen toimintaan. (Kiila- koski 2011, 185.)

”..aina pitää muistaa se et meil semmonen tasa-arvonen kohtelu pitää olla niinku et jos sä alat palvelee tiettyy nuorisoryhmää.. mikä helposti nuorisotiloil tapahtuu muuten. Kun joku porukkaa ottaa niinku alkaa hallitsee niin..niin sit sen takia siel ei käykää muut ku tapahtuu näit jupinoita nii sen kans on oltavakin tarkkana.. myös nois liikkuvis peleis..” (H1)

Liikkuvalla nuorisotyöllä pystytään viemään palveluja sinne, missä nuoret ovat ja sitä kautta saamaan kosketuspintaa niihin nuoriin, jotka eivät syystä tai toisesta osallistu nuorisotyön peruspalveluihin. Liikkuva nuorisotyö parantaa palveluiden tavoitettavuutta ja tarjoaa mahdollisuuksia uusille asiakkaille.

”..me pystytään menemää semmosiin nuorten hengailupaikkoihin ja olemaan siellä kuitenkin niinku pidemmän aikaa läsnä jos vertaa esimerkiksi pelkästään jalkautuvaan työhön tai sitten pelkkään talotyöhön et mehän voidaan mennä siihen tiettyyn pisteeseen mis nuoria paljon on ja saamaan niihin niitä kontakteja..” (H2)

Nuorten kohtaamisen teeman yhteydessä nousi esille nuorten osallisuus ja vaikuttaminen. Teoreettisessa viitekehyksessä maininta liikkuvan nuorisotyön keinoista mahdollistaa osallistumista ja vaikuttamista olivat esillä haastattelujen aikana. Nuoret pystyvät itse vaikuttamaan liikkuvien kohtaamispaikkojen sijaintiin, aikaan ja toimintaan. Esimerkiksi hyödyntämällä liikkuvien nuorisotyötilojen sosiaalisen median kanavia he pystyvät tilaamaan toimintaa haluamilleen paikoilleen ja aikoihin.

” Joo meil on kaikki nää perus somekanavat et ne voi sitä kautta pistää.. pistää viestii et tulkaa.. tai sit ne voi niinku tilata seuraaville päiville keskiviikkona kahdelta uittamon rannalla ois kiva ja sit just laajentuneesti vaikuttaa myös siihen jos ne haluaa sinne jotain tiettyjä välineitä..” (H4)

Haastattelujen aikana kävi myös ilmi liikkuvan nuorisotyön hyödyllisyydestä tuottaa nuorista sekä nuorisokulttuurisista ilmiöistä tietoa. Työntekijät kokivat, että liikkuva nuorisotyö on hyvä menetelmä havainnoida ja tuottaa hyödyllistä tietoa esimerkiksi nuoria huolestuttavista ilmiöistä sekä toimintaympäristöön liittyvästä turvallisuudesta. Esimerkiksi Aseman Lapset ry:n Walkers-toimintamuotoihin kuuluu turvallisuuskävelyt, joilla nuoret voivat havainnoida asuinalueita omasta näkökulmastaan ja sitä kautta vaikuttaa oman toimintaympäristön turvallisuuteen.

”..nuorten osallisuus bussin toimintaan.. meil on turvallisuuskävely mikä liittyy sitten nuorten osallistamiseen heidän niinku oman alueensa kehittämiseen et se on yks meidän työmuoto..” (H2)

Liikkuvan nuorisotyön avulla koettiin haastateltavien mukaan parantavan tietoa nuorista ja heidän tarpeistaan. Toimimalla nuorten toimintaympäristöissä pystytään havainnoimaan esimerkiksi missä nuoret liikkuvat ja kokoontuvat, mitä he harrastavat vapaa-ajallaan, minkälaista toimintaa he haluavat ja minne, miten he käyttäytyvät tietyissä paikoissa ja minkälaisia ilmiöitä heidän keskuudessaan valitsee.

” varmastu semmmosta tietoa et missä nuoret on, mitä ne harrastaa vapaa-ajalla, kuinka paljon ne haluu sinne aktiivista tekemistä.. et tavallaan tässä me mennään siellä missä nuoret on..” (H5)

” osallisuudesta ja sen parantamista tai muuten vaikuttamisen parantamisesta niin aina ku sä meet sinne nuorten luo niin sä saat tietoo siitä paikasta niiltä nuorilta ja ehkä epäkohdista mitä siellä alueella on, turvallisuusriskeistä et niitä tulee kokoajan tavallaan siellä arjen kanssakäymisessä ja nuorten kohtaamisessa esiin ja sit niitten tietojen eteenpäin vieminen ja jollain tavalla kerääminen ja kokoaminen niin nekin on mun mielest tärkeää..” (H5)

Tärkeä havainto nuorten kohtaamisessa oli työskentely ikärajojen ja kohderyhmien ulkopuolella olevien nuorten kanssa. Kunnallisessa nuorisopalveluissa on

avoimessa nuorisotyön kehyksessä asetettu tietyt ikäraajat, jotka helpottavat johtamista ja rajaavat kohderyhmää. Usein tilatyön ikäraajat sijoittuvat 13-18 välille, mikä tarjoaa liikkuvassa nuorisotyössä mahdollisuuden työskennellä ikärajojen ulkopuolella. Haastateltavien mukaan liikkuvassa nuorisotyössä pitää kyetä tunnistamaan nuorten luomien yhteisöjen merkitys. Työskentely ikärajojen tai kohderyhmän ulkopuolella on välttämätöntä esimerkiksi pienemmissä kunnissa ja taajamissa, joissa ihmisten määrä vähenee ja nuorten kuulumat yhteisöt saattavat liikkua 13-25 ikävuosien välillä.

”..ihmisten määrä vähenee niin myös se ikäjakauma on semmonen et siel voi olla 13 vuotiaista 25 vuotiaisiin asti samas ryhmittymässä.. niin sä et voi lähtee.. tärkeintä on silloin on niinku ottaa se koko yhteisö vastaan koska sitä sä et voi mennä hajottamaan.” (H1)

Nuorten kohtaamisen teeman aikana nousi paljon mielenkiintoisia avauksia koskien nuorten kohtaamisen laatua, parantuneita mahdollisuuksia ja palvelujen tavoitettavuutta. Liikkuvassa nuorisotyössä korostuu kontaktityö, sillä työskennellessään nuorten omissa ympäristöissä, joka mahdollistaa tasa-arvoisen kohtaamisen.

6.3 Yhteistyö liikkuvassa nuorisotyössä

Tutkimuksen yhtenä teemana nousi yhteistyön merkitys ja sen tarjoamat mahdollisuudet liikkuvassa nuorisotyössä. Yhteistyön eri toimijoiden, järjestöjen sekä palvelujen kanssa tarjoaa mahdollisuuksia vastavuoroiseen ja laadukkaaseen työotteeseen. Liikkuvalla nuorisotyölle kyetään viemään nuorisoalan ammattilaisia ja nuorisotyöllistä osaamista eri toimintoihin.

” Tää menee niinku kahteen suuntaan, me tavoitetaan semmosis paikois nuorii mis me normaalisti ei oltais läsnä ja sit taas toisaalta se et yhteistyökumppaneiden on helppo pyytää ja ne saa sit omiin toimintoihin sitä nuorisotyöllistä kalustoo ja ammattitaitoo läsnä..” (H3)

Liikkuvat nuorisotyön muodot mahdollistavat myös kohdennetun nuorisotyön, eli nuorten sosiaalinen vahvistaminen erityisesti sellaisiin alueisiin, nuorisoryhmiin ja olosuhteisiin, joissa on selkeämmin syrjäytymisen vaara. Esimerkiksi Walkers-bussin toiminnassa alueen toimijat voivat toivoa tietyn osaamisen lisäämistä työhön ja siinä vaiheessa korostuu yhteistyön merkitys ja verkostojen hyödyntäminen. (Nuorisoasiainkeskus 2011, 15.)

”..riippuen aina alueen toiveesta niin menään sen mukaan et meidän omista havainnoista pyritään pyritään niinku lisäämään osaamista sitten eli jos esimerkiksi on päihteisiin liittyviä asioita niin meil saattaa olla päihdetyöntekijöitä meil on ollut SPR:n vapaaehtoisia vetämässä päihdevisaa ja EHYT ry:n nää tämmösii niinku päihdepelejä ja visoja ollaan käytetty itekin..” (H2)

Kunnallisella puolella yhteistyötä voidaan toteuttaa esimerkiksi kulttuuri-, kirjasto- ja liikuntatoimen kanssa. Soanjärvi (2008, 155) toteaa, että verkostojen avulla toimijat voivat keskittyä omaa ydinosaamistaan ja hyödyntää verkostojen kautta toisten osaamista yhteiseksi hyväksi. Yhteistyöllä haastateltavat ovat liikkuvan nuorisotyön avulla tarjonneet kanavan toimijoille kohdentaa erilaista toimintaa nuorille. Samalla nuorisotyön osaamista on viety esimerkiksi kirjastopalvelujen toimintaan. Lisäksi verkostotyöllä pystytään mahdollisemman tehokkaasti käyttämään hajanaiset ja vähäiset resurssit. Osaamisverkoston lisäksi yhteistyötä tehdään myös toimitilaverkostoa hyödyntäen, joka takaa tilojen löytämisen pop-up – tyyli- sille nuorisotiloille.

”..nythän tää talvikausi on varsinkin sitä ku siin vähän koetellaan sitä yhteistyöverkoston pysyvyyttä ja sitoutumiskyky.. mikä on mun mielestä osoittautunut yllättävän hyväks on se, et mistä me saadaan tiloja.. täl hetkellähän me käytetään koulun yhteistyökumppanin tiloja vaikka me ei makseta niistä pennin yeniä .. niin molemmat puolet kokee et he saa siitä jotain, niin ei meidän tarvi ruveta miettii niitä kustannuksii ja kun se tavallaan ei maksa kenelläkään mitään et me ollaan läsnä..”(H3)

Työntekijät kertoivat, että palaute alueen toimijoilta on ollut periaatteessa positiivista, mutta liikkuvan nuorisotyön läsnäolo saattaa lisätä nuorten hengailua, mikä saatetaan nähdä myös negatiivisena.

”..sitäkin tulee et ku me tullaan johonkin niin me myös sitten vedetään nuorisoa siihen paikanpäälle mikä saattaa väliaikaisesti lisätä sitä että sitä nuorisoa hengaillee jollain alueella mikä saattaa näyttäytyä lisääntyneenä esimerkiks järjestyshäiriönä..” (H2)

Kun työntekijöiltä kysyttiin heidän kokemuksia yhteistyöstä, niin heidän mukaan liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan viedä nuorisotyön osaamista tiettyihin paikkoihin ja parantaa nuorten kohtaamista.

”On tosi paljon et se on tavallaan siinäkin toiminut hyvänä jäänmurta-jana ja sit ku on ollut tavallaan ne nuorisotyöntekijät siinä mukana mikä nyt on taas tämmönen karkea yleistys mut se perus kirjasto-työntekijä on helpompi kohdata nuoria kun siinä on välis joku nuorisotyöntekijä..” (H4)

Työntekijöiden kokemuksista yhteistyöstä liikkuvassa nuorisotyössä kävi ilmi, että yhteistyö vaati paljon työtä ja erityisesti järjestöjen kohdalla haasteet näkyvät selvemmin, sillä ulkopuolisena osallistuminen alueelliseen työhön vaatii yhteisten toimintamuotoihin sitoutumista. Lisäksi julkisen sektorin työt saattavat olla tarkasti suunniteltu seuraavan toimintakauden ajan, mikä vaikeuttaa entisestään sujuvan yhteistyön alueen toimijoiden kanssa.

”..verkostolla on yleensä tapana jos ne on pitkän aikaan yhdessä niin ne saattaa paisua ja niist tulee semmosia yhteisiä kuulumisten vaihtokerhoja et sit siitä jää se niinku varsinainen yhdessä tekeminen jää sit pikkuhiljaa pois mikä on sääli mun mielestä et se on hyvä et on kaikki alueelliset toimijat niissä mut sit välillä tuntuu että ne niinku.. ne levähtää kasaan ja sit siel ei ehdi tunnissa muut kun vaihtaa kuu-

lumiset ja kaikki tämmönen niin niinku alueellisiin ilmiöihin puuttuminen jaa vähän pois..” (H2)

”..pyritään rakentamaan laajasti sitä verkostoo ja pyytää heidät mukaan tekeemään töitä meidän kanssa.. ihan konkreettisesti tulemaan sinne.. joka on tietysti hillittömän haastavaa varsinkin julkisen sektorin toimijoille koska ku me tullaan nii sit se saattaa tulla yhtäkkiä et me tullaan nyt et kahen kuukauden päästä aloitetaan, niin se on jo heidän työt on niinku niin kiinnitetty niihin tiloihin ja niin kiinnitetty siihen toimintaan..” (H1)

Yhteenvetona työntekijöiden kokemuksiin yhteistyöstä voidaan todeta, että liikkuva nuorisotyö mahdollistaa yhteistyön tarjoamalla eri toimijoille kanavan viedä palveluja nuorille. Lisäksi liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan viedä nuorisotyöllistä työtettä muiden toimijoiden toiminta-alueisiin, lisätä vuorovaikutusta ja virittää avointa keskustelua yhteistyötahojen välillä.

6.4 Nuorisotyöntekijän osaaminen ja työote

Liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelevien työntekijöiden kohdalla työmuoto saattaa asettaa uudenlaisia haasteita. Avoimen nuorisotyön kehyksessä ja erityisesti tilatyötä tekevien työntekijöiden kohdalla liikkuva työ saattaa aiheuttaa oman työkuvan ja -otteen muuttumista. Valtaosalla liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelevistä on kokemusta tilatyöstä, mutta neljän seinän sisällä olevasta tutusta ja turvallisesta työympäristöstä hyppääminen nuorten reviereille vaatii erilaista asennetta ja osaamista.

Haastateltavien mukaan liikkuvassa nuorisotyössä työskentelyn ensimmäinen oleellinen haaste on työvälineen eli auton luomat haasteet. Kun työskentelee liikuteltavan työvälineen kanssa, esiintyy ulkoisia tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa yllättäviä tilanteita. Esimerkiksi autojen ja bussien kanssa työskentely vaatii jonkin näköistä tietämystä perusmekaniikasta. Pitää myös olla valppaana ajaessa pitkiä matkoja ja on tarkkailtava esimerkiksi polttoainekulutusta. Lisäksi on kyettävä toimimaan ripeästi ja ennakkoluulottomasti vaaratilanteiden sattuessa. Esimer-

kiksi vaaralliset tilanteet, kuten kolarit ja auton sammuminen vaativat työntekijältä nopeaa reagointia sekä joustavuutta.

”..ensimmäinen haaste mikä nyt tohon on selkeesti se kun on tämän sosiaalialan ihminen niin mul ei hirveesti kokemusta ole tämmösistä, niinku bussin toimintaan liittyvistä asioista niinku perus busemekaniikka on mulle vähän täysin hakusessa.. tottakai sitä oppii sitten kun pyörähtelee korjaamon niinku oppii ja kuulee.. niinku ne on haastavia asioita ja sit ku meil on erilaisia sähkö tsydeemejä meidän bussiin rakennettu niin.. niitten toiminta on vähän semmosta kyl mä niinku nykyään sulakkeet ja tietää mitä tehdä kun ne tapahtuu mut jos niinku vähän pidemmälle menee et jotain menee rikki niin sitten mun tieto taito loppuu kyllä siihen.. et nää on semmosii niinku välittömiä haasteita mitä siinä on..” (H2)

Työvälineen tuomien haasteiden lisäksi työntekijöille tulee olla motivaatioita työkennellä liikkuvan nuorisotyön parissa. Ketään ei voi pakottaa työskentelemään liikkuvassa nuorisotyössä ja haastateltavien mukaan työmuoto ei välttämättä sovi kaikille. Liikkuva nuorisotyö vaati myös työntekijältä aktiivista työtettä etsiä nuoria erilaisista ympäristöistä.

” Joillekin ihmisille se voi olla vähän hankala niinku motivoida itseään sit kun kukaan ei niinku näe et ootsä paikalla ja se ei riitä et sä tuut työpaikalle ja teet siellä asioita vaan sun pitää aktiivisesti olla läsnä..” (H3)

” ..tätä helpoiten vertaa talotyöhön mutkun talo on kuiteskin siin on ne seinät turvana ja siellä pahimmassa tapauksessa ohjaaja voi linnotautuu toimistoon 8 tunniks ja olla vähän niinku portsari mut tota.. täst autohommast, liikkuvast työs se ei vaan oo mahdollista.. siin täytyy.. täytyy uskaltaa mennä ja olla siinä, tehdä ja touhuta niitten nuorten

kanssa, kohdata ja puhua et, sä et vaan voi olla etäinen semmonen sivustakatsoja ja valvojatyylinen ohjaaja täs liikkuvass työssä.” (H4)

” Mut kyl mä sanon että kyl tossa pitää olla tietyllä tavalla aika monipuolinen ja luova tai ainakin siit on niinku hirveen paljon hyötyy.. semmonen oma-aloitteinen kans piittää olla et ei tyydy vaan siihen että on et nyt on näin tehty, sovittu, suunniteltu mitä sä lähet tekemään ja mistään ei ehkä löydy nuoria..” (H5)

Liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelevien on kyettävä organisoimaan omaa työtään, jotta he pystyvät löytämään nuoria ja muodostamaan heihin kontakteja. Nuorisotyöntekijän täytyy myös kyetä toimimaan erilaisissa ympäristöissä ja poistua omalta mukavuusalueeltaan. Omalta alueeltaan poistuminen vaatii myös työntekijältä kykyä kohdata erilaisia ihmisiä. Koska tilatyöllä on rajattu kävijäkunta ja nuorisotyössä korostuu päihdeettömyys, niin seinien ulkopuolelle meneminen vaatii työntekijältä kykyä kohdata erilaisia ja eri kunnossa olevia ihmisiä.

” Kyl mä tohon työnkuvaan mä painottaisin joustavuutta ehdottomasti et just se että ja siinä tietyl taval täytyy uskaltaa tehdä erilaisissa ympäristöissä ja erilaisten ihmisten kanssa, erilaisessa kunnossa olevien ihmisten kanssa sitä työtä et siin sul ei ole seiniä suojana ja sun täytyy tietyl tavalla hyväksyä se..” (H2)

Julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa toimiminen asettaa nuorisotyöntekijälle haasteita siinä mielessä, että joudutaan myös kohtaamaan koko ympäristössä olevien ihmisten kanssa. Työntekijänä ei voida hätistellä ihmisiä pois vain sen takia, että toiminta on suunnattu nuorille. Uteliaita ihmisiä tulee aina olemaan ja heidän kanssaan tulee työskennellä ystävällisesti ja rennosti.

” ..jos mulle tulee joku katu ja katuelämää nähnyt aikuinen siihen kysymään apua päihdeongelmaansa niin emmä voi häntä käännättää siin et sori me me jeesataan pelkästään nuoria et kyl sitten mä jou-

dun hänen kanssaa tietyl taval pohtimaan et miten hän pääsis siinä tilanteessa eteenpäin..” (H2)

Walkers-bussin ja -auton toimintaideologiat eroavat pakettiautoihin, sillä ne ovat liikuteltavia kohtaamispaikkoja, jotka vievät tilan nuorille ja vastaavasti pakettiautot mahdollistavat kohtaamispaikkojen perustamisen eli rakentavat tilat nuorille. Koska Walkers-toiminnot ovat niin sanotusti valmiimpia paketteja, kunnallisen nuorisopalveluiden työntekijät saattavat kokea haasteelliseksi sen, että liikkuva nuorisotyö vaatii heiltä lisätyötä.

” Nyt on paljon kivempaa mennä sinne nuorisotilalle painamaan valot päälle ja sul on se tila valmiina. Nyt sun pitää pakkaa se auto, ajaa, purkaa, pakkaa uudestaan, ajaa, purkaa jonnekin varastoon et täähän on niinku se että täs voi tulla vastaan sit se et nähdänkse et se on liian työllistävää ja työajallisest vie tämmöseen touhuun liikaa aikaa ja sit itse varsinaiseen nuorten kohtaamiseen jää sit kuitenkin vähemmän.” (H1)

Liikkuva nuorisotyö vaatii työntekijöiltä vähän enemmän, mutta haastateltavien mukaan hyöty mikä saadaan lisääntyneellä työllä, on sen arvoista. Se saattaa tuntua raskaalta liikutella nuorisotilaa päivittäin pop-up mielessä, mutta loppujen lopuksi siihen tulee rutiinia ja käyttämällä tietyn ajan nuorisotilan pystyttämiseen lähestytään laadukkaampaa ja merkityksellisempää kohtaamista.

” se on raskaampaa se vaatii enemmän motivaatiota kun se minimi minkä sä teet nuorisotalolla.. sä voit tehdä sen saman työmäärän nuorisotilalla sähän vaan voit käyttää sen johonkin muuhun... periaattees sillee et tos suhteos siin menee semminen 30 minsaa työaikaa per päivä vähän niinku hukkaan, mut sit se mitä sä saavutat sillä on taas niinku sen arvosta..” (H3)

Liikkuvassa nuorisotyössä myös korostuu työntekijän ammattietiikka, eli millä asenteella, vastuulla ja suhtautumistavalla nuorisotyötä tehdään työntekijän nä-

kökulmasta. Lisääntynyt vaiva liikkuvassa nuorisotyössä korostaa työntekijän ammatillisuutta ja siinä työntekijä valaa omalla toiminnallaan ja olemuksellaan uskoa tulevaan. (Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus s.a.)

”Sit tavallaan mä näen myös et liikkuvassa työssä on niin isossa osassa se ammattietiikka semmonen tiiäkö se et minkä takia ja millä periaatteella me tehdään sitä työtä koska tavallaan sun on pakko nähdä vähän vaivaa et se pysyy mielekkäänä ja sul pitää pysyä mieles että kenelle ja minkä takia ja mikä täs on tavoite..” (H3)

Toinen mielenkiintoinen teema, joka nousi haastattelujen aikana, oli työaikojen tuomat haasteet. Tilatyöhön verrattaessa liikkuva nuorisotyö asettaa erilaisen työn tekemisen kulttuurin, sillä siinä työskennellään eri paikoissa eri aikoihin, joten työntekijöillä tulee olla kykyä organisoida omaa työtään suhteutettuna kiinteisiin työaikoihin. Liikkuvassa nuorisotyössä peräänkuulutetaan yhteisymmärrystä sekä joustavuutta organisaation työskentelykulttuurissa. Liikkuvassa työssä työntekijöiden tulee joustaa työaikojen suhteen, sillä nuoret pystyvät vaikuttamaan ja tilaamaan toimintaa.

”..toikin on sitä joustavuutta mis.. suurin ongelma työaikojen kanssa tulee et millanen esimies ja miten organisaatio suhtautuu tollaseen koska talotyöntekijät eivät voi tehdä sitä et yhtäkkiä pitääkin huomenna vaik kymmeset kuuteen ja seuraavana päivänä neljästä kahdeentoista koska talolla on ne kiinteät aukioloajat mut siit taas auto.. auto nyt kun se on jouhevampi ja mukautuvampi kaikkeen niin yhtälailla voi tehdä tollasii niinku äkillisii työaika muutoksii..” (H4)

Viimeisenä, mutta ennen kaikkea tärkeimpänä asiana liikkuvassa nuorisotyössä pidettiin työntekijän asennoitumista ja motivaatiota työskennellä työmuodon luoman puitteiden parissa. Haastateltavien mukaan avainsanoina olivat joustavuus, luovuus, monipuolisuus, rohkeus ja oma-aloitteellisuus. Alla olevat kommentit kiteyttävät parhaiten vaadittavat osaamiset ja asenteet liikkuvan nuorisotyön parissa työskenteleville.

” Joustavuus on mun mielestä ehdottomasti avainsana ja semmonen niinku paksunahkaisuus et täytyy olla valmis ottaa sit vähän eri tavalla asioita vastaan siellä kun talolla joka on turvallinen ympäristö ja jossa se sit on niin rajattu se kävijäkunta kuitenkin.” (H2)

” Mun mielest niinku joustavuus ja rohkeus on niinku ne tärkeimmät sanat mitä se vaatii.. ei se sinänsä vaadi mitään erityisosaamista vaan et täytyy mukautuu.. mukautuu ja sopeutuu” (H4)

” Sanotaan et ainakin pitää uskaltaa.. uskaltaa heittäytyä ja olla ehkä vähän semmonen.. sanotaan vaikka et yli-innokas pikkusen et... ja avoin..” (H5)

Liikkuva nuorisotyö asettaa omat haasteensa työntekijöille, missä korostuu pitkälti välineistöön, organisaatiokulttuuriin ja työntekijän omaan asenteeseen työtä kohtaan. Hyppäämällä nuorten omiin toimintaympäristöihin, työntekijän ympärille olevat seinät murenevat ja työote muuttuu entistä enemmän aktiiviseksi ja etsiväksi.

6.5 Kehittämisehdotukset ja liikkuvan nuorisotyön tulevaisuus

Liikkuvan nuorisotyön parissa työskentelevien työntekijöiden kokemuksia oli mielenkiintoista analysoida ja tulokset osoittavat, että liikkuvalla työllä pystytään helpommin kohtaamaan nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään. Haastattelujen loppuvaiheessa työntekijöille annettiin ääni kertoa, miten he näkevät liikkuvan nuorisotyön tulevaisuuden ja miten toimintamuotoja pystytään kehittämään jatkossa.

Työntekijät näkisivät mielellään jatkossa liikkuvan nuorisotyö menetelmien käyttöönottamista laajemmalla skaalalla ja myös haluaisivat, että liikkuvaa työtä tehtäisiin muualla, kuin nuorisotyössä. Työntekijöiden mielestä liikkuvaa työtä voitaisiin hyödyntää erityisesti maaseudulla, jossa etäisyydet palveluihin ovat pitkät.

"No mä toivoisin että mä näkisin enemmän liikkuvaa työtä.. etenkin tuolla maakunnissa missä etäisyydet pitenee ja on yhä vaikeampi saavuttaa nuoria.." (H2)

"Eikä ainoastaan nuorisotyöhön, sit mä näen täs sen mahdollisuuden että .. ajatellaan nyt pienii kuntii missä mietitään tälläkin hetkellä on tosi hankala palvella kaikkii ihmisii ku ihmiset asuu hajallaan.." (H1)

Liikkuvan nuorisotyön merkitys yhdistävänä tekijänä korostui, sillä työntekijät näkevät, että resursseja pystyttäisiin kohdentamaan ja hyödyntämään paremmin laajemmalla yhteistyöllä.

" Tavallaan et se toimitilaverkoston yhtenäistyis eri hallinnonalueiden välillä ja sit nää liikkuvat palvelut olis sellanen sukulatekijä.. Niin se nostais myös kaikkia kunnan tilojen käyttöastetta mitä mä luulisin että tuolla kuntapäättäjien mielestä ihan hyvä juttu tällänen.." (H4)

".. siis mä näkisin että liikkuvassa työssä on semmonen ominaisuus et se toimii semmosena yhdistävänä tekijänä.." (H3)

Työntekijöiden kokemuksista päätellen, liikkuva nuorisotyö tarjoaa hyvän lisän tämänhetkisiin nuorisotyöllisiin haasteisiin. Toisaalta nuorisotyötä määrittelee pitkälti yhteiskunnan muutokset ja nuorison käyttäytyminen, joten työntekijöiden mukaan pitää tiedostaa, että työmuoto saattaa olla vain nykyhetkessä ajankohdainen.

" Mä näen kyllä tän niinku isona mahdollisuutena tulevaisuuden osalta ja näen kyllä sen niinkö pitkälle et jatkuu pitkälle tää työ.. et en kyllä näe et mistä syystä jouduttais luopumaan tavallaan et.. ehkä siinä vaihees kun kaikki nuoret päättääkin et ne käy vaan nuorisotilassa ja ne ei oo enää kauppakeskuksissa eikä koulujen pihoilla eikä uimarannoilla eikä missään muualla niin sit voidaan olla et laitetaan autot talliin.." (H5)

”..tietysti nuorten kokoontumiskulttuuri vaikuttaa et niihän se on aika kutakin.. voi olla et tää on niinku juttu seuraavat 10 vuotta ja sit se laskee ku lehmän häntä.” (H1)

Työntekijöiden mukaan liikkuvan nuorisotyön merkitys nuorisotyön haasteiden vastaamiseen on ajankohtainen ja sen hyödyt ovat tunnistettavissa. Lisäksi lisääntynyt mielenkiinto työmuotoa kohtaan osoittaa liikkuvan nuorisotyön ajankoh-
tauuden tulevaisuuden työvälineenä. Motörisoitu nuorisotyö -verkosto on tällä hetkellä tärkeä yhteistyön väline, jossa jaetaan hyviä käytäntöjä ja tietoa. Tule-
vaisuuden kannalta liikkuvan nuorisotyön vaikuttavuuden esille tuominen on pit-
kälti sidoksissa Nuori2017 -tapahtumaan, jossa pyritään tuomaan esille liikkuvan
työn hyödyt nuorisotyössä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

7.1 Tulokset ja pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia työntekijöiden kokemuksia liikkuvasta nuori-
sotyöstä. Tuloksista päätellen työntekijät näkevät liikkuvan nuorisotyön potentiaa-
lin uudenlaisena työmuotona, millä voidaan tukea ja täydentää jo ennestään toi-
mivia työmuotoja. Tärkeimmät piirteet liikkuvassa nuorisotyössä ovat ehdotto-
masti nuorten kohtaaminen moninaisissa ympäristöissä. Nuoria tavoitetaan entis-
tä enemmän erilaisissa ympäristöissä ja yhteistyön merkitys korostuu.

Tutkimuksen tulokset vahvistavat olettamusta, että liikkuvalla nuorisotyöllä voi-
daan parantaa nuorten kohtaamista ja tuottaa nuorista sekä nuorten ilmiöistä li-
sää tietoa. Työntekijöiden kokemuksista nousivat esille tärkeimpinä teemoina
nuorten kohtaaminen, työntekijän osaaminen liikkuvassa nuorisotyössä ja yhteis-
työn merkitys. Tutkimuksen tuloksista voidaan päätellä, että liikkuva nuorisotyöllä
pystytään positiivisesti vaikuttamaan nykypäivän nuorisotyöllisiin haasteisiin tar-
joamalla uudenlaisen menetelmän, jolla voidaan parantaa nuorten palveluiden
tavoitettavuutta ja monipuolisuutta, edistää laadukkaampaa ja aidompaa kohtaa-
mista ja tehdä vuorovaikutteista yhteistyötä.

Liikkuvaa nuorisotyötä hyödyntävät työntekijät kokevat, että menetelmän etuna on sen liikuteltavuus ja monipuolisuus. Työmuodon liikuteltavuus ja monipuolisuus luovat erinomaisen pohjan nuorisotyön nopealla reagoinnilla. Avoimen nuorisotyön kehyksessä liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan kattaa ns. nuorisotyön katvealueet ja viedä palveluita niille nuorille, joilta puuttuu toimintaa välittömässä kasvuympäristössä. Lisäksi sillä pystytään tavoittamaan enemmän nuoria, jotka eivät osallistu nuorisoille tarkoitettuihin toimintamuotoihin. Liikkuvassa nuorisotyössä korostuu sen liikuteltavuus ja sillä voidaan siirtyä nopeasti paikasta toiseen, kun kyseessä on nuorten tavoittaminen. Toimimalla nuorten omissa toimintaympäristöissä, liikkuva nuorisotyö tarjoaa matalan kynnyksen toimintaa ja tarjoaa nuorille mielekästä toimintaa heidän toiveidensa mukaisesti. Liikkuvan nuorisotyön monipuolisuutta tulee korostaa, sillä se tarjoaa mahdollisuuden suunnata toimintaa eri kohderyhmille.

Liikkuva nuorisotyö tarjoaa uudenlaisen mahdollisuuden kohdata nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään. Träskelinin (2015) opinnäytetyössä korostettiin, että liikkuvan työmuodon avulla kohdattiin enemmän nuoria, hyödynnettiin erilaisia toimintaympäristöjä ja synnyttiin vuorovaikutusta nuorten kanssa. Työntekijöiden kokemusten perusteella nuorten kohtaaminen on liikkuvassa työssä aiempaa sekä autenttisempaa ja siinä pystytään nopeasti tunnistamaan, minkälaista kohtaamista tiettyjen nuorten kohdalla vaaditaan.

Tulosten perusteella nuorten kohtaamisessa korostuvat työskentely nuorison tarpeita vastaten, sillä nykyaikana nuorten liikehdintä sekä kokoontuminen määrittelevät, missä nuorisotyötä tulee tehdä. Nuorten hengailu nähdään usein negatiivisena asiana aikuisten näkökulmasta, mutta nuorisotyön näkökulmasta se tarjoaa mahdollisuuksia viedä palveluita sinne, missä nuoret ovat. Liikkuvassa nuorisotyössä korostuu myös sen luoma mahdollisuus työskennellä nuorisotyön rajojen ulkopuolella, eli tilatyön määrittelemien ikärajojen ulkopuolella. Tästä syystä liikkuvalla nuorisotyöllä pystytään paremmin työskentelemään erilaisten nuorten yhteisöjen kanssa, joissa on laajempi ikähaarukka nuorten välillä.

Tutkimuksen tulosten perusteella liikkuva nuorisotyö myös asettaa omat haasteensa organisaatio- sekä työntekijätasolla. Koska liikkuvassa nuorisotyössä voidaan työskennellä nuorten toiveiden mukaisesti, työntekijöiden on kyettävä sopimaan työvuoroja ja -ympäristöjä joustavammin. Lisäksi liikkuva nuorisotyö vaatii paljon koordinoimista henkilöstöresurssien suhteen. Työntekijän näkökulmasta liikkuva työ asettaa omat haasteensa, jotka liittyvät välineistöön, työotteeseen ja asenteeseen. Ensimmäisen haasteen asettaa tietenkin ajoneuvon kanssa toimiminen, missä työntekijän on otettava huomioon sen tuomat turvallisuusriskit sekä epävarmuustekijät. Liikkuvassa nuorisotyössä työntekijältä vaaditaan kykyä asettua mukavuusalueen ulkopuolella, jossa seinien luoma turvallisuuden tunne katoaa. Toimimalla julkisissa- ja puolijulkisissa tiloissa, työntekijän on kyettävä kohtaamaan erilaisia tilanteita, ihmisiä, ympäristöjä ja haasteita.

Nuorisotyöllisestä näkökulmasta liikkuvassa nuorisotyössä työskentelevien on oltava aktiivisia ja etsittäviä nuoria. Työtettä voidaan siis verrata etsivään työhön, jossa korostuu kontaktien solmiminen nuoriin ja nuorisoryhmiin. Kuten Kaartinen-Koutaniemi (2012) tuo esille, kontakti on etsivän työn avainkäsite. Liikkuvassa nuorisotyössä vaaditaan työntekijöiltä ylimääräistä työtä, mikä on perusteltua, sillä ylimääräinen työ tuottaa laadukkaampaa ja arvokasta kohtaamista. Nuorten osallisuudesta ja vaikuttamisesta nousivat esille nuorten kuuleminen heitä koskevissa asioissa. Liikkuva nuorisotyö tarjoaa nuorille mahdollisuuden tilata toimintaa, osaamista ja välineistöä haluamiinsa ympäristöihin.

Yhteistyön merkitystä liikkuvassa nuorisotyössä korostettiin, sillä työntekijöiden mukaan se luo pohjan vuorovaikutukselliseen yhteistyöhön. Liikkuva nuorisotyö tarjoaa mahdollisuuden eri toimijoille viedä osaamistaan nuorille ja vastavuoroisesti työntekijät voivat viedä helpommin nuorisotyöllistä osaamistaan sinne, missä sitä tarvitaan. Liikkuva nuorisotyö tarjoaa mahdollisuuden kohdennettuun nuorisotyöhön eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Tulokset myös osoittavat, että yhteistyön rakentuminen voidaan kokea haasteelliseksi ja yhteistyötä tekevien tahojen kanssa on sovittava selkeät toimintaohjeet ja avoin tiedonkulku, jotta verkostoyhteistyö olisi menestyksekkästä. Niemisen, Paakkarisen ja Puhakaisen vuonna 2014 tehtyyn tutkimukseen toimijoiden näkemyksistä Walkers-hubu-

bussiprojektiin peilaten yhteistyön merkitys korostuu, sillä mahdollisuudet nuorten ja aikuisten kohtaamisen paranevat ja samalla mahdollistetaan uusien toimintatapojen tuomisen nuorisotyön kentälle. Lisäksi Virtanen & Parkkinen (2016) korostivat opinnäytetyössään verkostoyhteistyön parantavan nuorten asemaa ja liikkuvassa nuorisotyössä keskeistä on yhteistyön merkitys yhdistävänä tekijänä nuorisotyössä.

Tutkimustulosten perusteella liikkuva nuorisotyö nähdään nykyhetken ja tulevaisuuden välineenä, millä pystytään paremmin vastaamaan nuorisotyölle asettamiin haasteisiin. Tulosten perusteella haasteena on resurssipuutteet, jotka tarjoavat kuitenkin mahdollisuuden luovalle ajattelulla kehittää uusia toimintamuotoja. Työntekijät korostivat, että liikkuvan työn etuna on myös sen soveltavuus, ja he toivoivat, että sitä voitaisiin hyödyntää myös esimerkiksi sosiaali- ja vanhustyössä. Työntekijät myös korostavat, että liikkuva nuorisotyö saatetaan nähdä nykyhetkessä tarpeellisena työmuotona, mutta yhteiskunnasta ja nuorisosta kumpuavat muutokset voivat luoda jatkossa paineita kehittää uusia työmuotoja.

Liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan jatkossa myös kokeilla missä ja minne työtä tulisi viedä. Nykyään nuoriso liikehtii paljon ja voivat määritellä missä nuorisotyötä tulee tehdä. Tästä osoituksena on Nuorisotyö raiteilla -hanke, jossa työtä viedään entistä enemmän nuorten luokse ja erilaisiin ympäristöihin. Liikkuva nuorisotyö voi toimia esiasteena pysyvimpiin ratkaisuihin, kuten fyysisen nuorisotalon perustamiseen tai erilaisiin pop-up-tyylisiin ratkaisuihin. Yhtenä ehdotuksena on konttinueorisotyön mahdollisuus, millä voidaan pidemmäksi ajaksi perustaa pysyvämpi tilaratkaisu. Lisäksi siellä voidaan säilyttää tarpeellista välineistö yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kuten haastateltavat ovat maininneet, liikkuva nuorisotyö tarjoaa rajattomasti uusia mahdollisuuksia nuorisotyön kentälle ja jatkossa saatetaan nähdä mitä omituisempia virityksiä työmuodosta. Yhtenä esimerkkinä on oma visioni laatikkopolkupyörällä tehtävästä liikkuvasta nuorisotyöstä, millä voidaan helpommin kulkea vaativimmissakin kaupunkiympäristöissä.

Yhteisöpedagogin näkökulmasta liikkuva nuorisotyö tarjoaa mahdollisuuden käyttää tietoa ja taitoa, jotka ovat opiskeluaikana kehittyneet. Erityisesti työskentely

yhteisöjen ja erilaisten kohderyhmien kanssa luo oivan lähtökohdan lähteä toteuttamaan liikkuvaa nuorisotyötä erilaisiin ympäristöihin. Toisaalta voidaan miettiä, tarjoaako nykyinen yhteisöpedagogin opetussuunnitelma tarpeelliset valmiudet työskentelyyn liikkuvan nuorisotyön parissa. Entistä enemmän painotetaan työskentelyä moninaisissa ympäristöissä ja kohtaavan työn tärkeyttä. Yksi kehittämissuositus olisi sisällyttää kohtaava työ osaksi opetussuunnitelmaa joko omana kurssina tai harjoittelujaksona. Samalla opiskelijat saisivat käytännön kokemusta kenttätyöstä ja voisivat arvioida omat edellytykset liikkuvalla työllä.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta ja laatua on syytä pohtia tutkimusprosessin aikana, sillä nämä luovat perustan tutkimuksen uskottavuudelle. Hyvän tieteellisen käytännön mukainen työskentely edellyttää rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta. Usein puhutaan myös aineiston reliäbeliudesta ja validiudesta, joiden ajatuksena on, että tutkija voi saada käsiksi objektiiviseen todellisuuden sekä totuuden. Haastattelun laatua parantaa nopea litterointi varsinkin silloin, kun tutkija haastattelee sekä litteroi aineistoa. Luotettavuus riippuu haastatteluaineiston laadusta. Laadukkuutta edellyttää hyvä haastattelurunko, joka mahdollistaa syventävien kysymysten hyödyntämistä saadakseen kokonaisvaltaisen aineiston. Tutkimuksen aikana oli käytössä hyvä haastattelurunko, joka tuotti laadukasta aineistoa. Lisäksi tutkimusaineiston laatu oli hyvä, mikä mahdollisti täsmällisen litteroinnin. Tutkittavat ovat alansa ammattilaisia ja he toivat tutkimusprosessin aikana esille paljon tietoa ja omakohtaista kokemusta liikkuvasta nuorisotyöstä. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 184-5; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

7.3 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Opinnäytetyön ideointivaiheessa olin pitkään ollut kiinnostunut nuorisotyön tavoitettavuudesta ja palvelujen viemisestä nuorten ympäristöihin. Erityisesti pop-up -tyylisten nuorisotilatoimintojen perustaminen nuorten suosimiin hengailupaikkoihin, kuten ostoskeskukset, huoltoasemat, puistot ja kadut herättivät mielenkiintoni nuorisotyön palveluparadigmasta, eli miten voidaan viedä nuorille toimintaa heidän omiin ympäristöihin. Tutkittuani aihetta tarkemmin löysin Aseman Lapset ry:n

Walkers-toiminnot ja kiinnostuin erityisesti Walkers-bussista ja Walkers-autosta. Otin yhteyttä Aseman Lapset ry: hyn ja ilmaisain haluani työstää opinnäytetyötä liikkuvasta nuorisotyöstä. Sovimme tilaajan kanssa ensitapaamisen, jossa molempien näkökulmat kohtasivat ja sovittiin yhteistyön aloittamisesta lähteä tuomaan esille liikkuvan nuorisotyön mahdollisuuksista vastata nuorisotyön haasteisiin. Aihetta oli tutkittu vähän ja innostuin mahdollisuudesta lähteä tuottamaan tuoretta tietoa uudesta soveltavasta työmuodosta.

Opinnäytetyö on työläs prosessi ja erityisesti teoreettisen viitekehyksen muodostaminen tuotti itselleni haasteita, sillä liikkuvasta nuorisotyöstä ei löytynyt niin paljon kirjallisuutta, kuin olin toivonut. Jouduin alusta asti muodostamaan omat näkemykseni liikkuvan nuorisotyön teoriasta, jossa yhdistelin elementtejä avoimesta nuorisotyöstä sekä etsivästä nuorisotyöstä. Aineistonkeruuprosessin aikana pystyin palamaan monesti teoreettiseen viitekehykseen ja tekemään sinne tarvittavat lisäykset, sillä tutkimuksen aikana teoreettinen ja empiirinen osuus ovat keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Opinnäytetyötä työstin ehkä turhan lineaarisesti ja keskityin liikaa teoreettisen viitekehyksen muodostamisessa. Lisäksi haastattelut olisi ollut hyvä sopia aikaisemmaksi, jotta kiireeltä olisi välttynyt.

Olen tyytyväinen lopulliseen tuotokseen ja erityisesti haastateltavien panokseen tutkimuksen toteutuksessa. Haastateltavia olisi voinut valikoitua enemmänkin, mutta uskon, että sain tarpeellista tietoa osallistuneilta. Tutkimuksen toteutusvaihe oli työläs prosessi, jonka aikana syntyi paljon ideoita ja oivalluksia, jotka päättyivät lopulta tutkimuksen tulokset osioon. Erityisen paljon teemojen esilletuomisessa auttoivat lukuisat tapaamiset opinnäytetyön tilaajan kanssa sekä Motöröitu nuorisotyö -verkoston suunnittelutapaamisissa. Mielestäni olen pystynyt muodostamaan selkeän kokonaisuuden, jossa korostuvat liikkuvan nuorisotyön hyödyt, mahdollisuudet ja haasteet. Koen, että opinnäytetyössä esille tuotujen tulosten perusteella asiasta kiinnostuneet voivat ottaa huomioon työntekijöiden kokemukset liikkuvasta nuorisotyöstä. Uskon myös, että olen pystynyt selkeästi selittämään, mistä liikkuvassa nuorisotyössä on kyse, miten sitä pystytään hyödyntämään nuorisotyöllisissä haasteissa ja mitä tulee ottaa huomioon, jos on aikoja ottaa työmuoto käyttöön organisaation toiminnassa.

7.4 Jatkotutkimusehdotukset

Aihetta käsitteleviä tutkimuksia löytyy ainoastaan pari ja tämä opinnäytetyö tuo uuden näkökulman liikkuvasta nuorisotyöstä, eli työntekijöiden kokemukset. Liikkuvasta nuorisotyöstä on potentiaalia tehdä esimerkiksi tutkimuksia, joissa tarkastellaan nuorten kokemuksia liikkuvasta työstä. Toki organisaatioilla, jotka toteuttavat liikkuvaa nuorisotyötä, on jo ennestään omaan toimintaansa vastaavia raportteja, mutta olisi mielenkiintoista nähdä laajempi tutkimus, joka ottaa huomioon nuorten näkökulmia. Liikkuva nuorisotyö soveltuu moneen eri käyttötarkoitukseen nuorisotyön ulkopuolellekin, joten toivoisin, että jatkossa työmuotoa sovelletaan eri aloille. Näistä voisi nousta esille tutkimusaiheita liikkuvasta työstä esimerkiksi sosiaalityössä, vanhustyössä ja päihdetyössä olisivat ajankohtaisia uusien toimintamuotojen kokeilemisessa.

Aiemmin mainitsin, että liikkuvaa nuorisotyötä voidaan hyödyntää pysyvimpien ratkaisujen esiasteena, jolloin kokeillaan pop-up-tyylillä uusia tilaratkaisuja. Tästä syntyi ajatus konttinuorisotyöstä, joka mahdollistaa pysyvämmän ratkaisun, tarjoaa säilytystilaa kasvatuksellisille välineillä ja tarjoaa myös yhteistyöorganisaatioille väylän tarjota palvelujaan nuorisolle. Lisäksi pop-up nuorisotiloja voidaan soveltaa entistä ahkerammin kaupallisiin tiloihin, kuten kauppa- ja ostoskeskuksiin.

Nykyiset liikkuvat nuorisotyönmuodot ovat lähteneet liikkeelle organisaatioiden kokeilupilotteina, joten jatkotutkimuksia ajatellen olisi hienoa nähdä erilaisia kehittämishankkeita, joissa esimerkiksi mitataan liikkuvan työn vaikutusta nuorten osallisuuden parantamiseksi. Mikäli liikkuva nuorisotyö saa jatkossa enemmän tunnustusta, näkisin työmuodolle perustettavan valtakunnallisella tasolla työryhmän, jossa tutkitaan ja sovelletaan liikkuvaa työtä nuorisotyön sekä muiden alojen kentällä. Liikkuvan työn lisääntyessä eri ammattialoille mahdollistaa erilaisia tutkimus- ja kehittämishankkeita, jotka tuottavat jatkoa ajatellen hyödyllistä tietoa siitä, miten ja missä työtä tulee tulevaisuudessa tehdä.

LÄHTEET

Aseman Lapset s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.asemanlapset.fi>. [viitattu 15.10.2016].

Cederlöf, P. 2014. Kuntien nuorisotyöstä nuorisolain valossa – tilanne, puitteet ja tulkintoja. PDF-dokumentti. http://www.humak.fi/wp-content/uploads/sites/26/2015/09/Kuntien_nuorisoty%C3%B6st%C3%A4_PetriC_2013.pdf. [viitattu 14.03.2017].

Cederlöf, P. 2014. Nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2013/05/19Nuorisotyxn_merkitys.pdf. [viitattu 13.12.2016].

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Espoon kaupunki s.a. Kesäpaku – liikkuva nuorisotila kurvailee läpi kesän. WWW-dokumentti. Saatavissa: [http://www.espoo.fi/fi-FI/Kulttuuri_ja_liikunta/Kesapaku__liikkuva_nuorisotila_kurvailee\(94639\)](http://www.espoo.fi/fi-FI/Kulttuuri_ja_liikunta/Kesapaku__liikkuva_nuorisotila_kurvailee(94639)). [viitattu 10.02.2017].

Gretchel, A. s.a. Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: nuorten näkökulma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/nuorisotalo.pdf>. [viitattu 8.03.2017].

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus s.a. Nuorten Helsinki. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.hel.fi/static/nk/Esitteet/NK_yleisesite.pdf. [viitattu 10.03.2017].

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2004. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Oy Yliopistokustannus, HYY yhtymä.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. 15.-17. painos. Porvoo: Tammi.

Hjort, H. 1995. Etsivän työn psykologia. Jyväskylä: Suomen Nuorisoyhteistyö Alianssi ry.

Huhtajärvi, P. 2008. Ammatillinen etsivä työ. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 2. muuttumaton painos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.

Kaartinen-Koutaniemi, J. 2012. (toim.) Etsivässä työssä. Porvoo: LK-kirjat / Lasten Keskus.

Keravan nuorisopalvelut s.a. Toimintaa Kerbiilissä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.keravannuorisopalvelut.fi/tilat/kerbiili/>. [viitattu 10.02.2017].

Kiilakoski, T. 2016. Valvottua tai vapaata, tekemistä tai ei. Nuorten näkemyksiä hyvästä kohtaamispaikasta. Teoksessa Lampela, P., Leppävuori, M. & Puomilah-ti, I. (toim.) Hengailua, kohtaamisia ja yhdessä olemista – nuoruuden elementtejä ja työmuotoja julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa. Kuopio: Nuorten Palvelu ry, 16-25.

Kiilakoski, T. 2011. Talotyön ja alueellisen nuorisotyön kehittäminen. Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Kivari, S., Ylimys, S. & Juntunen, I. 2017. Nuorten elinympäristö ja vapaa-ajanvietto muuttuvat, pysyykö nuorisotyö muutoksen kyydissä? Teoksessa Jun-

tunen, I. & Ylimys, S. (toim.) Askelmerkkejä Löytävään nuorisotyöhön. Nuorisotyötä asemilla, kaduilla ja kauppakeskuksissa. Helsinki: Aseman Lapset ry, 9-21.

Koski, N. 2016. Nuorisotyö raiteilla. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tietoanuorista.fi/nuorisotyö-raiteilla/>. [viitattu 22.10.2016].

Kylmäkoski, M. 2008. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 2. muuttumaton painos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, 393-409.

Kylmäkoski, M. Näkökulmia nuorten tilan käyttöön. 2006. Teoksessa Kylmäkoski, M., Lind, K., Hintikka, T. & Aittola, T. (toim.) Nuorten tilat. Vaajakoski: Humanistinen ammattikorkakoulu, 6-21.

Lampela, P. 2016. Hengailevien nuorten kaupallinen kasvuympäristö – toiminnan ja vaikuttamisen mahdollisuuksia kasvatuksellisiin kohtaamisiin. Teoksessa Lampela, P., Leppävuori, M. & Puomilahti, I. (toim.) Hengailua, kohtaamisia ja yhdessä olemista – nuoruuden elementtejä ja työmuotoja julkisissa ja puolijulkisissa tiloissa. Kuopio: Nuorten Palvelu ry, 26-36.

Lapin nuorten tieto- ja neuvontapalvelu s.a. Puuhapaku on tullut jäädäkseen! WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.lanuti.fi/Suomeksi/Valitse-kunta!/Kemi/Puuhapaku>. [viitattu 10.02.2017].

Lapin nuorten tieto- ja neuvontapalvelu s.a. Tornion nuorisotoimen KeseäPösö aloittaa kierroksensa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.lanuti.fi/Suomeksi/Valitse-kunta!/Tornio/Kesa-2015/KesaPoso>. [viitattu 10.02.2017].

Lindfors, J. s.a. Iisalmen diskobussissa laulettiin joululauluja hanurin säestyksellä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/05/09/iisalmen-diskobussissa-laulettiin-joululauluja-hanurin-saestyksella>. [viitattu 10.01.2017].

Mujunen, M. & Marttio, H. 2013. Jeeppi-Kafesta Walkers-bussiin – Kumipyörien päällä nuorisolaisia kohtaamassa. Aseman Lapset 2013 viesti, numero 54. Helsinki: Aseman Lapset ry.

Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus s.a. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://primapaper.fi/allianssi/vaikuttamismateriaalit/neotasku/primapaper>. [viitattu 20.03.2017].

Nuorten Palvelu s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://nuortenpalvelu.fi/hankkeet/toiminta/nuorten-reviireilla-projekti/>. [viitattu 13.10.2016].

Puuronen, A. Etsivän katse. 2014. Etsivä nuorisotyö ammattina ja ammattialan kehittäminen – näkökulmia käytännön työstä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Puusa, A. & Juuti, P. 2011. Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan. Helsinki: JTO.

Puusniekka, A. & Saaranen-Kauppinen, A. 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkajulkaisu]. Tampere: Yhteiskunnallinen tietoarkisto [yläpitäjä ja tuottaja]. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>. [viitattu 24.04.2017].

Turun kaupunki s.a. Nuokkaribiili. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.turku.fi/vapaa-aika/nuorisotilat/nuokkaribiili>. [viitattu 10.02.2017].

Vaalisto, H. s.a. Nuorison käytös muuttui erikoiseksi Keravan Prismassa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.is.fi/kotimaa/art-2000005109694.html>. [viitattu 17.03.2017].

Vantaan nuorisopalvelut s.a. Nuorisotilat tarjoavat ohjelmaa koko kesäloman ajan. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124264_Kesalomatiedote_Nuorisopalvelut.pdf. [viitattu 10.02.2017].

TEEMAHAASTATTELURUNKO

1 Haastateltavan taustatiedot

- Taustaorganisaatio
- Ikä
- Koulutustausta
- Kokemus nuorten parissa tehtävästä työstä
- Kokemus yhteistyöstä Aseman Lapset ry:n kanssa

2 Nuorisotyön nykytila

- Miten näet nuorisotyön nykytilan?
- Minkälaisia haasteita nuorisotyöllä on?

3 Liikkuvat nuorisotyön muodot käytännössä

- Mistä toiminta on lähtenyt käyntiin
- Minkälaisia kokemuksia sinulla on liikkuvista työmuodoista?
- Minkälaisia haasteita ja mahdollisuuksia näet liikkuvien työmuotojen käytössä nuorisotyössä?
- Miten vertaat liikkuvia työmuotoja avoimeen ja etsivään nuorisotyöhön?

4 Kokemukset liikkuvasta nuorisotyöstä

- **4.1 Nuorten kohtaaminen**
 - Miten liikkuva nuorisotyö on parantanut nuorten kohtaamista?
 - Minkälaisia ilmiöitä olet kohdannut omassa työssäsi
 - Mitkä ovat olleet nuorison kokemukset liikkuvista kohtaamispaikoista?
 - Miten palveluiden ulkopuolelle jääneitä nuoria on pystytty kohtaamaan paremmin?
 - Miten nuorison osallisuutta pyritään parantamaan liikkuvien työmuotojen avulla?
 - Miten nuoriso pystyy itse vaikuttamaan toimintaan?
- **4.2 Yhteistyö**
 - Minkälaista yhteistyötä olet tehnyt liikkuvan nuorisotyön avulla?
 - Miten nuorista pystytään tuottamaan paremmin tietoa ja miten se tieto kulkee verkostossa?
 - Millaista palautetta olet saanut verkoston toimijoilta liikkuvasta työstä?
 - Millainen on hyvä ja toimiva verkosto?
 - Miten voidaan parantaa verkoston yhteistyötä?
 - Mitä mahdollisuuksia verkostoyhteistyö luo nuorisotyöhön?
- **4.3 Nuorisotyöntekijän työkuva/työote**
 - Minkälaisia haasteita työmuoto asettaa nuorisotyöntekijälle
 - Minkälaista osaamista vaaditaan työntekijältä

Liite 2/2

5 Kehittämissuhteet

- Miten näet liikkuvien työmuotojen tulevaisuuden nuorisotyössä?
- Miten pystytään paremmin vastaamaan nuorisotyön haasteisiin liikkuvilla työmuodoilla?

